REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/24-01/1
URBROJ: 613-01-03-24-11
Zagreb, 18. prosinca 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Ministarstvo znanosti i obrazovanja za 2023.

S A D R Ž A J

		stranica
I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje i izvršenje plana	7
	Financijski izvještaji	9
	Projekti i aktivnosti financirani u 2023.	18
	Javna nabava	20
III.	REVIZIJA ZA 2023.	23
	Ciljevi i područja revizije	23
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	23
	Metode i postupci revizije	25
	Nalaz za 2023.	26
	Provedba naloga i preporuka	39

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ministarstva znanosti i obrazovanja (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.
Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti i aktivnosti financirani u 2023. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.
Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.
Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.
Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Ministarstvo nije donijelo više podzakonskih propisa koje je na temelju odredbi Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi trebalo donijeti tijekom 2009. Odnose se na propise koji uređuju uvjete, način rada, kriterije financiranja te raspored vježbaonica za studente; program za darovite učenike te način uočavanja, školovanja, praćenja i poticanja darovitih učenika; program i način osposobljavanja pripravnika za samostalan rad tijekom pripravničkog staža i praćenja njegovog rada s učenicima te sadržaj, način i uvjete polaganja stručnog ispita; način i postupak stručnog osposobljavanja i usavršavanja učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja; program, postupak i način stjecanja, izdavanja i obnavljanja licencije za rad učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja. Pojedini podzakonski akti (pravilnici) koji se primjenjuju doneseni su prije više od 20 godina te je potrebno donijeti podzakonske akte usklađene prema odredbama navedenog Zakona.
  Također, nije donesen podzakonski propis (pravilnik) o ustroju i načinu vođenja Upisnika znanstvenika i umjetnika te postupak upisa koji je do sredine travnja 2023. trebalo donijeti na temelju odredbi Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti. Nadalje, pojedini drugi podzakonski propisi, iz nadležnosti Uprave za visoko obrazovanje, Uprave za znanost i tehnologiju i Samostalnog sektora za koordinaciju europskih poslova i međunarodne suradnje, doneseni su s kašnjenjem do 14 mjeseci u odnosu na propisani rok utvrđen odredbama navedenog Zakona, odnosno do sredine travnja 2023. (točka 1. Nalaza)

- Financijskim planom za 2023. nisu planirana dovoljna sredstva za izvršenje pravomoćnih sudskih presuda radi isplate razlike plaća po povoljnijoj osnovici zaposlenicima osnovnih i srednjih škola za razdoblje od prosinca 2015. do siječnja 2017. Obveze za rashode za izvršenje pravomoćnih sudskih presuda u iznosu od 1.682.884,79 eura podmirene su iz sredstava za redovnu aktivnost Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 997.011,28 eura te iz sredstava za redovnu aktivnost Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 685.873,51 euro, a trebale su biti podmirene iz sredstava u okviru aktivnosti Pravomoćne sudske presude za sporove koje su izgubile osnovnoškolske ustanove i Pravomoćne sudske presude za sporove koje su izgubile srednjoškolske ustanove.

Nadalje, financijskim planom za 2023., sredstva za financiranje pojedinih rashoda nisu planirana u okviru skupina Računskog plana koje su za te vrste rashoda propisane Računskim planom proračuna. U okviru skupine Računskog plana Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine planirani su i izvršeni rashodi za izgradnju školske sportske dvorane Srednje škole Zabok i Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u iznosu od 2.286.061,92 eura, umjesto u okviru skupine Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna. U okviru skupine Računskog plana Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine planirani su i izvršeni rashodi za nabavu jednogodišnjih licenci za škole i javne znanstvene institute u iznosu od 1.989.197,76 eura, umjesto u okviru pomoći danih u inozemstvo i unutar općeg proračuna. Nadalje, u okviru skupine Računskog plana Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine planirani su i izvršeni rashodi za mjesečne usluge tehničke aplikativne podrške za računovodstveni računalni program te Microsoft programske proizvode u iznosu od 103.160,53 eura, umjesto u okviru skupine Materijalni rashodi.

Godišnjim planom rada za 2023. definiran je cilj Praćenje i osiguravanje kvalitetnog sustava financijskog upravljanja i kontrola, pri čemu je za ostvarenje navedenog cilja, između ostalog, planirana aktivnost izrade plana kontrola te odlazak u kontrole kod korisnika transfera sredstava iz proračuna. Ministarstvo nije donijelo plan kontrola za 2023. te kontrole na licu mjesta na odabranom uzorku za izvršene transfere sredstava korisnicima iz proračuna Ministarstva nisu obavljane. (točka 3. Nalaza)

- Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu u ukupnom iznosu od 424.159,70 eura, u odnosu na planirana sredstva za osnovne plaće s doprinosima za zaposlenike Ministarstva za 2023. u iznosu od 13.505.855,00 eura, iznose 3,1 % te su veći od propisanog ograničenja u 2023., odnosno 2,0 % osiguranih sredstava za plaće u 2023. (točka 5. Nalaza)

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva utvrđen je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20, 21/23 i 57/24). Prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 57/24) koji je stupio na snagu 17. svibnja 2024., danom stupanja na snagu navedenog Zakona Ministarstvo znanosti i obrazovanja nastavlja s radom kao Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih te preuzima poslove iz djelokruga Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade koji se odnose na područje mladih te opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva, prava i obveze, kao i državne službenike i namještenike zatečene na obavljanju preuzetih poslova.

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: sustav predškolskog odgoja, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u zemlji i inozemstvu; nacionalni kurikulum; udžbenike, normative i standarde te druge uvjete za odgojno-obrazovni rad; razvitak školstva; učenički standard; inspekcijski nadzor; osnivanje i nadzor nad zakonitošću rada ustanova te osiguravanje financijskih i materijalnih uvjeta za rad u odgoju i obrazovanju; osposobljavanje djece, mladih i odraslih za stjecanje tehničkih znanja i vještina te djelatnost udruga u ovom području. Nadalje, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: razvoj visokoga obrazovanja; ostvarivanje nacionalnih strategija i programa za visoko obrazovanje; osiguravanje i praćenje financijskih i materijalnih uvjeta za rad visokih učilišta; pripremanje i predlaganje izvješća o radu i vrednovanju visokih učilišta i studijskih programa; subvencioniranje troškova studija; studentski standard; praćenje uspješnosti studija i drugih procesa visokog obrazovanja; upravljanje provedbom Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira; vođenje upisnika visokih učilišta i registra studijskih programa; upravljanje bazama podataka o visokom obrazovanju; poticanje cjeloživotnoga učenja i visokoga obrazovanja odraslih te upravni nadzor nad visokim učilištima. Također, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: razvitak znanstvene, tehnologijske i inovacijske djelatnosti; razvitak znanstvenih i drugih pravnih osoba; razvitak znanosti i primjenu znanstvenih dostignuća u pojedinim područjima; usklađivanje financiranja programa i projekata znanstvenoistraživačke djelatnosti; razvoj i praćenje politike upravljanja intelektualnim vlasništvom kroz usklađivanje nacionalnih propisa o pravima intelektualnog vlasništva s pravnom stečevinom Europske unije te izradu strateških mjera za unaprjeđenje zaštite i primjene prava intelektualnog vlasništva u svrhu poticanja transfera tehnologije iz znanstvenih organizacija u gospodarstvo i društvo; planiranje i usklađivanje tehnologijskog razvitka u Republici Hrvatskoj; vođenje upisnika znanstvenika i znanstvenih organizacija i drugo.

S ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom sudjeluje u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti ovoga Ministarstva.

Osim toga, obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije i drugih međunarodnih tijela u područjima iz njegove nadležnosti te obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su prihodi iz državnog proračuna, prihodi od igara na sreću, ostali prihodi za posebne namjene, pomoći Europske unije i ostale pomoći, fondovi Europske unije, Mehanizam za oporavak i otpornost te namjenski primici od zaduživanja.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva znanosti i obrazovanja (Narodne novine 97/20 i 14/21), koja je bila na snazi do 25. lipnja 2024., u sastavu Ministarstva ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Uprava za znanost i tehnologiju, Uprava za visoko obrazovanje, Uprava za odgoj i obrazovanje, Uprava za potporu i unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja, Uprava za nacionalne manjine, Samostalni sektor prosvjetne inspekcije, Samostalni sektor za pravne poslove i drugostupanjski postupak, Samostalni sektor za koordinaciju europskih poslova i međunarodne suradnje te Samostalna služba za unutarnju reviziju. Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih (Narodne novine 72/24) koja je stupila na snagu 25. lipnja 2024., u sastavu Ministarstva ustrojena je, osim navedenih, i Uprava za podršku i osnaživanje mladih.

U Državnom proračunu za 2023., u okviru razdjela 080 Ministarstvo znanosti i obrazovanja, planirana su sredstva u iznosu od 3.691.598.510,00 eura, od čega za proračunsku glavu 08005 Ministarstvo u iznosu od 2.230.481.438,00 eura. Sredstva u iznosu od 1.461.117.072,00 eura planirana su za proračunske glave: 08006 Sveučilišta i veleučilišta u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.059.503.214,00 eura, 08008 Javni instituti u Republici Hrvatskoj u iznosu od 147.315.563,00 eura, 08012 Državni zavod za intelektualno vlasništvo u iznosu od 3.886.668,00 eura te 08091 Agencije i ostale javne ustanove u znanosti i obrazovanju u iznosu od 250.411.627,00 eura. Predmet revizije su financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva, proračunske glave 08005.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva znanosti i obrazovanja predviđeno je 409 zaposlenika za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva. Početkom 2023. Ministarstvo je imalo 406 zaposlenika, a koncem 2023. imalo je 395 zaposlenika, od kojih 69 učitelja hrvatske nastave u inozemstvu i 29 lektora na stranim sveučilištima. Zakonski predstavnik Ministarstva od 24. srpnja 2020. je ministar prof. dr. sc. Radovan Fuchs.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2023. (Obrazac 1b) od 2. travnja 2023., u sustavu unutarnjih kontrola Ministarstva utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava. Utvrđene slabosti i nepravilnosti iskazane su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u okviru područja planiranja, izvršavanja financijskog plana, javne nabave te izvještavanja i ostalo. U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđene su potrebne aktivnosti, očekivani datum otklanjanja i odgovorne osobe za provedbu utvrđenih aktivnosti.

Samostalna služba za unutarnju reviziju provodi unutarnje revizije za cjelokupno Ministarstvo i institucije iz nadležnosti koje nemaju, odnosno nisu u obvezi ustrojiti vlastitu unutarnju reviziju. Prema Prilogu uz Interni pravilnik o unutarnjoj reviziji u Ministarstvu znanosti i obrazovanja (Popis institucija iz nadležnosti za koje se obavljaju poslovi unutarnje revizije), utvrđeno je 49 institucija koje nemaju, odnosno nisu u obvezi ustrojiti vlastitu jedinicu unutarnje revizije. Poslove unutarnje revizije obavljala je tijekom 2023. voditeljica Samostalne službe za unutarnju reviziju kao jedina zaposlenica navedene Službe. U skladu s Godišnjim planom Samostalne službe za unutarnju reviziju za 2023., obavljene su dvije unutarnje revizije za institucije iz nadležnosti te jedna za Ministarstvo. Samostalna služba za unutarnju reviziju prati provedbu danih preporuka. Prema Mišljenju unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2023., utvrđeno je da je sustav unutarnjih kontrola zadovoljavajući uz određene nedostatke i da utvrđene slabosti ne utječu na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te na učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola.

Prema odredbama članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Rizici su dokumentirani u Registru rizika koji je ustrojen Odlukom ministra iz prosinca 2018. o ustrojavanju registara rizika na razini institucije.

Ministarstvo je donijelo više odluka, uputa i procedura koje se odnose na razna područja poslovanja. Donesena je Procedura stvaranja obveza, Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima, Uputa za postupanje vezano uz službena putovanja i loko-vožnju za zaposlenike Ministarstva znanosti i obrazovanja, Opća uputa o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica i sredstava reprezentacije, Odluka o odobrenju službenih korištenja službenih automobila Ministarstva za službene potrebe službenicima i namještenicima, Uputa kojom se uređuje postupak jednostavne nabave te drugi interni akti u vezi s poslovanjem Ministarstva.

Na mrežnim stranicama Ministarstva objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, provedbeni program, financijski izvještaji i drugi dokumenti, prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22).

U skladu s odredbama Etičkog kodeksa državnih službenika (Narodne novine 40/11 i 13/12), Ministarstvo je imenovalo povjerenicu za etiku, a na temelju odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama imenovan je službenik za informiranje. U vrijeme obavljanja revizije ministar je u lipnju 2024. donio Pravilnik o načinu imenovanja povjerljive osobe i postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih, koji je trebalo donijeti do 23. lipnja 2022., u skladu s odredbama članka 41. Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 46/22). Početkom srpnja 2024. objavljen je Poziv za imenovanje povjerljive osobe i zamjenika povjerljive osobe za unutarnje prijavljivanje nepravilnosti te je donesena Odluka o imenovanju povjerljive osobe i zamjenice povjerljive osobe.

Planiranje i izvršenje plana

Državnim proračunom za 2023., donesenim u prosincu 2022., planirana su sredstva za Ministarstvo u iznosu od 2.117.838.154,00 eura.

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2023., donesenim u lipnju i listopadu 2023. te preraspodjelama sredstava na temelju odluka ministra financija iz srpnja, rujna i prosinca 2023., financijski plan Ministarstva povećan je za 112.643.284,00 eura ili 5,3 % te iznosi 2.230.481.438,00 eura. Vrijednosno najznačajnije povećanje odnosi se na aktivnost Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 89.757.845,00 eura ili 9,8 %.

Izvori financiranja planiranih rashoda su opći prihodi i primici državnog proračuna u iznosu od 1.959.627.654,00 eura, pomoći u iznosu od 238.619.453,00 eura, sredstva učešća za pomoći u iznosu od 17.129.376,00 eura, prihodi od igara na sreću u iznosu od 9.602.982,00 eura, namjenski primitak – NPOO u iznosu od 5.086.344,00 eura, namjenski primici od zaduživanja u iznosu od 400.357,00 eura te ostali prihodi za posebne namjene u iznosu od 15.272,00 eura. U okviru pomoći, vrijednosno značajnije pomoći su planirane iz Mehanizma za oporavak i otpornost u iznosu od 101.605.349,00 eura te Europskog socijalnog fonda u iznosu od 63.646.857,00 eura.

Sredstva su planirana za financiranje provedbe sedam programa: Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 1.108.789.168,00 eura ili 49,7 % ukupno planiranih sredstava, Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 577.409.558,00 eura ili 25,9 %, Razvoj odgojno obrazovnog sustava u iznosu od 386.949.056,00 eura ili 17,3 %, Ulaganje u znanstveno istraživačku djelatnost u iznosu od 64.226.735,00 eura ili 2,9 %, Predškolski odgoj u iznosu od 52.648.301,00 euro ili 2,4 %, Visoko obrazovanje u iznosu od 38.579.262,00 eura ili 1,7 % te Razvoj informacijskog društva u iznosu od 1.879.358,00 eura ili 0,1 % ukupno planiranih sredstava. Navedeni programi provode se putem 93 aktivnosti i 26 kapitalnih projekata. Ministarstvo je u 2023. provelo planirane programe, aktivnosti i kapitalne projekte te su, najvećim dijelom, ostvarene ciljane vrijednosti pokazatelja učinka i rezultata.

Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za provedbu aktivnosti Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 1.004.228.552,00 eura ili 45,0 % ukupno planiranih sredstava, Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 529.380.373,00 eura ili 23,7 % te Dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 141.795.175,00 eura ili 6,4 % ukupno planiranih sredstava.

Prema podacima iz državne riznice, rashodi Ministarstva u 2023. izvršeni su u iznosu od 2.139.266.207,77 eura, što je 91.215.230,23 eura ili 4,1 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija sredstva utrošena su za financiranje aktivnosti Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 1.004.052.620,01 euro, Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 529.108.020,71 euro, Dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 141.795.175,00 eura, Prehrana za učenike u osnovnim školama u iznosu od 58.523.928,47 eura i kapitalnih projekata OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 u iznosu od 48.127.587,48 eura te Obnova infrastrukture i opreme u području obrazovanja oštećene potresom u iznosu od 41.695.419,29 eura.

U skladu s odredbom članka 38. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2024. i 2025. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2024. u iznosu od 2.202.130.403,00 eura te za 2025. u iznosu od 2.210.463.142,00 eura.

U skladu s odredbama članka 21. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22), Ministarstvo je izradilo Provedbeni program Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2021. – 2024. (dalje u tekstu: Provedbeni program).

Provedbeni program Ministarstva je kratkoročni akt strateškog planiranja koji opisuje djelokrug rada Ministarstva, viziju i misiju te sadrži 32 mjere koje trebaju pružiti odgovore na izazove i razvojne potrebe iz četiri područja: rani i predškolski odgoj i obrazovanje, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje te visoko obrazovanje i znanost. Provedbom mjera Provedbenog programa doprinosi se ciljevima Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2020. – 2024., Nacionalnog programa reformi, Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine 124/14), Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2023., Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030., Preporuke Vijeća EU-a za Hrvatsku 2020. broj CSR 2b, UN-ove Agende 2030. te općem cilju Nacionalne strategije za uključivanje Roma. Prema Godišnjem izvješću o provedbi Provedbenog programa Ministarstva za 2023., u izvještajnom razdoblju planirana je provedba 25 mjera koje su u tijeku ili provedene, a druge mjere su u kašnjenju. Kašnjenje se odnosi na sljedeće mjere: Učinkovito korištenje instrumenata osiguranja kvalitete u sustavu strukovnog obrazovanja, Cjelovito programsko financiranje visokog obrazovanja, Unapređenje sustava upravljanja i financiranja znanstvenih organizacija, Jačanje znanstveno-istraživačke infrastrukture, Jačanje ljudskih kapaciteta u znanosti te Povećanje sudjelovanja hrvatskih znanstvenika u Okvirnome programu EU-a za istraživanje i inovacije 2021. – 2027. i jačanje međunarodne suradnje. Sveukupna dinamika provedbe mjera je ocijenjena pozitivno.

Na temelju odredaba članka 24. Uredbe o općim pravilima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave (Narodne novine 70/19) te u skladu s Uputom o izradi godišnjeg plana rada, koju je donijelo Ministarstvo pravosuđa i uprave u prosincu 2020., Ministarstvo je izradilo Godišnji plan rada za 2023., koji sadrži ciljeve ustrojstvenih jedinica Ministarstva koji su prikazani u vremenski određenim zadaćama i aktivnostima tijekom 2023., a odnose se na izradu nacrta propisa, neposrednu provedbu zakona i drugih propisa, upravni, odnosno inspekcijski nadzor i praćenje stanja u upravnim područjima iz djelokruga rada. Godišnji plan rada sadrži razradu Provedbenog programa na godišnjoj razini tako da su sve aktivnosti iz Godišnjeg plana rada povezane s mjerama definiranim u Provedbenom programu. Prema podacima iz Godišnjeg izvješća o radu za 2023., većina od 334 planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva (prikazanih prema ustrojstvenim jedinicama Ministarstva) je provedena.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji predani su Ministarstvu financija u elektroničkom obliku putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika (RKPFI) u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 2.139.895.587,70 eura, što je 363.310.600,36 eura ili 20,4 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u eurima

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	8.374.269,63	10.718.368,22	128,0
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	111.663.876,36	159.254.533,70	142,6
3.	Prihodi od imovine	347.950,90	217.985,04	62,6
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	9.228,83	5.065,31	54,9
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	1.653.442.524,91	1.969.699.635,43	119,1
6.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	2.747.136,71	0,00	-
Ukupni prihodi i primici		1.776.584.987,34	2.139.895.587,70	120,4

Do povećanja ukupno ostvarenih prihoda u 2023. u odnosu na prethodnu godinu došlo je najvećim dijelom zbog povećanja prihoda iz državnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja.

Vrijednosno su najznačajniji prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 1.969.699.635,43 eura koji čine 92,0 % ukupnih prihoda. Svi drugi prihodi ostvareni su u ukupnom iznosu od 170.195.952,27 eura te čine 8,0 % ukupnih prihoda.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 10.718.368,22 eura, što je 2.344.098,59 eura ili 28,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. U cijelosti se odnose na prihode od naknada za priređivanje igara na sreću.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 217.985,04 eura i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 129.965,86 eura ili 37,4 %. Odnose se na prihode ostvarene od dobiti društva Hrvatska lutrija d.o.o. Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću i prihodi od ostvarene dobiti navedenog trgovačkog društva ostvareni su na temelju odredaba Zakona o igrama na sreću (Narodne novine 87/09, 35/13, 158/13, 41/14, 143/14 i 114/22) i Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2023. godinu (Narodne novine 31/23). Iz prethodne godine prenesena su neutrošena sredstva od igara na sreću u iznosu od 5.411.443,56 eura, u 2023. ostvarena su sredstva u iznosu od 10.936.353,26 eura te su raspoloživa sredstva u 2023. iznosila 16.347.796,82 eura. Navedena sredstva su u 2023. utrošena u iznosu od 9.966.139,43 eura te su u 2024. prenesena neutrošena namjenska sredstva ostvarena od igara na sreću u iznosu od 6.381.657,39 eura. Prihodima od igara na sreću financirani su programi organizacija koji se provode u okviru sljedećih aktivnosti: Pomoćnici u nastavi za djecu s teškoćama u razvoju u iznosu od 4.376.911,55 eura, Poticaji Hrvatskoj zajednici tehničke kulture u iznosu od 3.196.966,24 eura, Poticaji udrugama za izvaninstitucionalni odgoj i obrazovanje djece i mladih u iznosu od 2.119.854,28 eura te Programi izrade udžbenika za slijepe i slabovidne učenike i studente u iznosu od 272.407,36 eura.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 159.254.533,70 eura, što je 47.590.657,34 eura ili 42,6 % više u odnosu na prethodnu godinu, zbog povećane dinamike izvršenja EU projekata.

U cijelosti se odnose na tekuće pomoći od institucija i tijela EU, a vrijednosno značajniji su ostvareni iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 78.270.515,51 euro, Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 30.452.512,88 eura, Fonda solidarnosti Europske unije – potres ožujak 2020. u iznosu od 26.567.573,00 eura, Fonda solidarnosti Europske unije – potres prosinac 2020. u iznosu od 10.572.775,00 eura te Mehanizma za oporavak i otpornost u iznosu od 13.175.566,54 eura.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u cijelosti se odnose na prihode iz državnog proračuna. Ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 1.958.612.127,09 eura te za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 11.087.508,34 eura. Vrijednosno značajniji prihodi ostvareni su za provedbu sljedećih aktivnosti i kapitalnih projekata: Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 1.003.889.640,34 eura, Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 521.813.748,59 eura, Dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 141.795.175,00 eura te Prehrana za učenike u osnovnim školama u iznosu od 52.404.276,48 eura. Prihodi ostvareni za financiranje aktivnosti Osnovnoškolsko obrazovanje i Srednjoškolsko obrazovanje namijenjeni su za plaće zaposlenika osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova te materijalna prava spomenutih zaposlenika ugovorena kolektivnim ugovorom (jubilarne nagrade, otpremnine, pomoći, regres, božićnica, dar za djecu i drugo).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 2.139.353.185,17 eura, što je 365.202.441,91 euro ili 20,6 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	9.761.731,37	11.136.070,43	114,1
2.	Materijalni rashodi	11.170.883,48	10.699.026,12	95,8
3.	Financijski rashodi	5.978,07	528,97	8,8
4.	Subvencije	5.866.198,04	4.836.410,38	82,4
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	1.657.990.977,20	2.013.365.028,65	121,4
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	25.120.098,65	30.025.199,41	119,5
7.	Ostali rashodi	55.484.394,66	63.355.377,27	114,2
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	8.750.481,79	5.935.543,94	67,8
Ukupni rashodi		1.774.150.743,26	2.139.353.185,17	120,6
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		1.776.584.987,34	2.139.895.587,70	120,4
Višak prihoda i primitaka		2.434.244,08	542.402,53	22,3

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 2.013.365.028,65 eura koji čine 94,1 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 125.988.156,52 eura i čine 5,9 % ukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 11.136.070,43 eura i veći su za 1.374.339,06 eura ili 14,1 % u odnosu na prethodno razdoblje, zbog povećanja osnovice za obračun plaća u travnju i studenome 2023. te zbog isplate dodatka i privremenog dodatka na plaće državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama, na temelju Odluke o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama (Narodne novine 65/23) i Odluke o isplati dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima (Narodne novine 97/23). Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 9.409.874,44 eura, doprinose na plaće u iznosu od 1.409.752,45 eura i ostale rashode za zaposlene (božićnice, jubilarne nagrade, regres, darovi za djecu, naknade za bolest, invalidnost i smrt te drugo) u iznosu od 316.443,54 eura.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 10.699.026,12 eura i manji su za 471.857,36 eura ili 4,2 % u odnosu na prethodno razdoblje. Vrijednosno značajniji se odnose na rashode za usluge u iznosu od 3.906.427,90 eura, materijal i energiju u iznosu od 795.270,69 eura, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 719.167,54 eura te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 5.041.137,77 eura. Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na članarine u iznosu od 4.262.872,99 eura te naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu od 638.208,87 eura. U okviru rashoda za članarine vrijednosno značajnije članarine odnose se na financijske doprinose Europskoj svemirskoj agenciji (ESA) u iznosu od 2.100.000,00 eura i uplatu financijskog doprinosa Europskoj organizaciji za nuklearna istraživanja (CERN) u iznosu od 1.339.743,64 eura. Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično najvećim dijelom ostvareni su u okviru aktivnosti Provedba kurikularne reforme u iznosu od 454.006,81 euro.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji se odnose na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.808.730,39 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 1.003.073,92 eura te računalne usluge u iznosu od 384.050,00 eura.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge odnose se na rashode za ugovore o djelu u iznosu od 424.159,70 eura, usluge agencija i studentskog servisa u iznosu od 66.789,06 eura, autorske honorare u iznosu od 27.785,15 eura te ostale intelektualne usluge u iznosu od 1.289.996,48 eura. U okviru rashoda za ostale intelektualne usluge, vrijednosno značajniji rashodi u iznosu od 741.000,00 eura odnose se na program tehničke pomoći koju Svjetska banka pruža Vladi Republike Hrvatske u povećanju učinkovitosti ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije te poboljšanju institucionalnih kapaciteta za provedbu politika istraživanja, razvoja i inovacija. Navedeni program tehničke pomoći provodi se u okviru kapitalnog projekta Reforma i jačanje kapaciteta javnog znanstveno-istraživačkog sektora za istraživanje i razvoj, a financira se iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

U okviru rashoda za zakupnine i najamnine, vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu od 818.105,52 eura odnose se na zakup poslovnog prostora površine 7 028,05 m² i 61 garažno mjesto u Zagrebu, koje koristi Ministarstvo na temelju Ugovora o zakupu poslovnog prostora iz veljače 2013. i Dodatka osnovnom Ugovoru iz siječnja 2014., srpnja 2017. i svibnja 2020.

Vrijednosno značajniji rashodi za računalne usluge odnose se na usluge tehničke i aplikativne podrške i unaprjeđenja integriranog financijsko-informacijskog sustava Ministarstva u iznosu od 182.602,62 eura te usluge održavanja i unaprjeđenja aplikativnog sustava e-Inspektor u iznosu od 57.485,25 eura.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu od 795.270,69 eura i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 911.230,00 eura ili 53,4 % zbog primjene Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine 31/23, 74/23, 107/23, 122/23 i 32/24), kojom su propisane posebne mjere za trgovinu električnom energijom, prirodnim plinom i toplinskom energijom. Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na plin u iznosu od 310.727,96 eura i električnu energiju u iznosu od 276.463,75 eura.

Naknade troškova zaposlenima ostvarene su u iznosu od 719.167,54 eura, a vrijednosno značajnije odnose se na službena putovanja u iznosu od 371.340,46 eura te naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 334.929,52 eura.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 4.836.410,38 eura, a financirani su najvećim dijelom u iznosu od 4.499.167,39 eura ili 93,0 % iz sredstava općih prihoda i primitaka. Vrijednosno značajniji rashodi za subvencije ostvareni su u okviru aktivnosti: Programi poboljšanja studentskog standarda u iznosu od 1.882.918,31 euro, Izdavanje znanstvenih knjiga i udžbenika u iznosu od 837.605,00 eura, Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina u iznosu od 530.891,00 euro, Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 452.021,82 eura te Naobrazba djece u alternativnim školama u iznosu od 172.539,96 eura.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 2.013.365.028,65 eura, što je 355.374.051,45 eura ili 21,4 % više u odnosu na 2022. Do odstupanja je najvećim dijelom došlo zbog povećanja osnovice za izračun plaća službenika i namještenika u javnim službama na temelju ugovorenih prava prema kolektivnim ugovorima te isplata razlike plaća po pravomoćnim sudskim presudama zaposlenicima u osnovnim i srednjim školama, kao i provedbe nove aktivnosti Prehrana za učenike u osnovnim školama u iznosu od 58.523.928,47 eura te novog kapitalnog projekta Fiskalna održivost dječjih vrtića u iznosu od 18.594.365,00 eura. Odnose se na pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 1.652.328.010,02 eura, pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 212.714.911,14 eura, pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 140.908.376,26 eura, prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 6.338.603,91 euro te pomoći inozemnim vladama u iznosu od 1.075.127,32 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi za pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna odnose se na rashode za plaće zaposlenika osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova te za njihova materijalna prava ugovorena kolektivnim ugovorima (otpremnine, pomoći, jubilarne nagrade, regres, božićnice, dar za djecu i drugo) u iznosu od 1.507.672.402,97 eura u okviru aktivnosti Osnovnoškolsko obrazovanje i Srednjoškolsko obrazovanje te na aktivnost Prehrana za učenike u osnovnim školama u iznosu od 52.314.142,38 eura. Prema podacima Ministarstva, iz Državnog proračuna za 2023. isplaćene su plaće i materijalna prava za prosječno 44 616 zaposlenika (na osnovi sata rada) u 919 osnovnih škola te za prosječno 22 725 zaposlenika (na osnovi sata rada) u 424 srednje škole. Aktivnost Prehrana za učenike u osnovnim školama financirana je najvećim dijelom u iznosu od 52.404.276,48 eura ili 89,5 % iz općih prihoda i primitaka, a u iznosu od 6.119.651,99 eura ili 10,5 % iz sredstava Europskog socijalnog fonda. U skladu s odredbama Zakona o dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine 151/22) iz prosinca 2022., Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o kriterijima i načinu financiranja, odnosno sufinanciranja troškova prehrane za učenike osnovnih škola za drugo polugodište školske godine 2022./2023. (Narodne novine 156/22) i Odluku o kriterijima i načinu financiranja, odnosno sufinanciranja troškova prehrane za učenike osnovnih škola za školsku godinu 2023./2024. (Narodne novine 87/23).

Ministarstvo je mjesečno doznačavalo sredstva za financiranje, odnosno sufinanciranje troškova prehrane učenika osnivačima osnovnoškolskih ustanova.

U okviru rashoda za pomoći unutar općeg proračuna, vrijednosno značajniji su rashodi ostvareni za provedbu aktivnosti Dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 141.795.175,00 eura i Javni međumjesni prijevoz za učenike u iznosu od 36.641.334,45 eura. Dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije su sredstva za financiranje materijalnih, financijskih i kapitalnih rashoda osnovnog i srednjeg školstva definirana godišnjim odlukama Vlade Republike Hrvatske o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba osnovnog i srednjeg školstva. U skladu s odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23), gradovi, županije i Grad Zagreb ostvaruju prihode iz dodatnog udjela poreza na dohodak za decentralizirane funkcije, i to 1,9 % za osnovno školstvo i 1,3 % za srednje školstvo. Ako iz dodatnog udjela poreza na dohodak ne ostvare sredstva do iznosa bilančnih prava za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva, gradovi, županije i Grad Zagreb ostvaruju pravo na sredstva iz državnog proračuna planirana u okviru ove aktivnosti. Rashodi u okviru aktivnosti Javni međumjesni prijevoz za učenike odnose se na tekuće pomoći županijskim proračunima. Odlukom o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola za školsku godinu 2022./2023. (Narodne novine 101/22) i Odlukom o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola za školsku godinu 2023./2024. (Narodne novine 95/23), koje je donijela Vlada Republike Hrvatske, utvrđeni su kriteriji i način sufinanciranja, odnosno financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola. Ministarstvo mjesečno osigurava i doznačava sredstva za troškove prijevoza učenika jedinicama područne (regionalne) samouprave i Gradu Zagrebu, odnosno osnivačima srednjoškolskih ustanova.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava odnose se na provedbu kapitalnog projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 u iznosu od 47.555.747,02 eura, a financirani su najvećim dijelom iz sredstava Europskog socijalnog fonda u iznosu od 39.261.097,00 eura. Vrijednosno najznačajnija isplaćena sredstva odnose se na plaćanja po ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava iz Poziva Uspostava regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju. Prema Odluci o donošenju Mreže regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju (Narodne novine 45/18), centri kompetentnosti su mjesta izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u kojima se provode programi redovitog strukovnog obrazovanja, stručnog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja, kao i drugih oblika formalnog i neformalnog obrazovanja. Regionalni centri kompetentnosti utvrđeni su Odlukom o imenovanju regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju, koju je u srpnju 2018. donijelo Ministarstvo.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 30.025.199,41 euro te su veći u odnosu na prethodnu godinu za 4.905.100,76 eura ili 19,5 %, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda u okviru kapitalnog projekta Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027., Prioritet 2 koji se odnose na dodjelu stipendija studentima nižeg socioekonomskog statusa, kao i rashoda u okviru kapitalnog projekta Stvaranje okvira za privlačenje studenata i istraživača u STEM i ICT područjima.

Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za državne stipendije na temelju socioekonomskog statusa u iznosu od 15.305.600,00 eura u okviru kapitalnog projekta Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027., Prioritet 2 (financirani iz sredstava Europskog socijalnog fonda u iznosu od 13.010.200,00 eura i sredstava učešća za pomoći u iznosu od 2.295.400,00 eura) te kapitalnog projekta Stipendije za studente slabijega socio-ekonomskog statusa u iznosu od 6.054.755,61 euro (financirani iz sredstava općih prihoda i primitaka).

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 63.355.377,27 eura i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 7.870.982,61 euro ili 14,2 %. Financirani su najvećim dijelom iz općih prihoda i primitaka državnog proračuna u iznosu od 49.700.800,90 eura, prihoda od igara na sreću u iznosu od 9.940.191,78 eura te Fonda solidarnosti Europske unije u iznosu od 2.073.419,00 eura. Odnose se na tekuće donacije u iznosu od 55.650.851,95 eura, kapitalne donacije u iznosu od 7.688.598,56 eura te kazne, penale i naknade štete u iznosu od 15.926,76 eura. Vrijednosno značajniji rashodi za tekuće donacije odnose se na provedbu aktivnosti Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 11.957.671,47 eura i Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 5.618.006,15 eura (za financiranje plaća i naknada za zaposlene u 30 osnovnih i srednjih škola kojima su osnivači vjerske zajednice), Smještaj i prehrana studenata Studentskog centra Zagreb – sufinanciranje u iznosu od 9.894.946,70 eura, Potpora Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu u iznosu od 4.743.939,97 eura, Pomoćnici u nastavi za djecu s teškoćama u razvoju u iznosu od 4.376.911,55 eura te Smještaj i prehrana studenata Studentskog centra Split – sufinanciranje u iznosu od 4.042.765,00 eura. U okviru rashoda za kapitalne donacije, vrijednosno najznačajniji su rashodi za provedbu kapitalnog projekta Obnova infrastrukture i opreme u području obrazovanja oštećene potresom u iznosu od 3.987.678,82 eura.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 5.935.543,94 eura i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2.814.937,85 eura ili 32,2 %, najvećim dijelom zbog manjeg ulaganja u građevinske objekte za 2.620.624,48 eura ili 43,5 %. Vrijednosno značajniji se odnose na ulaganja u građevinske objekte u iznosu od 3.405.810,66 eura (značajniji su ostvareni u okviru kapitalnih projekata Izgradnja školske sportske dvorane Srednje škole Zabok u iznosu od 2.158.119,00 eura i Kapitalne investicije u osnovnom i srednjem školstvu u iznosu od 1.141.491,66 eura), licence u iznosu od 2.087.519,85 eura, uredsku opremu i namještaj u iznosu od 293.645,29 eura te ulaganja u računalne programe u iznosu od 135.941,39 eura.

U 2023. ostvaren je višak prihoda u iznosu od 542.402,53 eura. Iz prethodnog razdoblja (nakon korekcije u 2023.) prenesen je višak prihoda i primitaka u iznosu od 9.530.397,30 eura te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 10.072.799,83 eura. Vrijednosno najznačajniji višak prihoda i primitaka raspoloživ u idućem razdoblju ostvaren je od prihoda od igara na sreću u iznosu od 6.381.657,39 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 50.901.032,41 euro.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	46.455.972,87	22.584.374,05	48,6
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	8.492.534,35	8.492.534,34	100,0
1.2.	Građevinski objekti	12.055.351,46	11.855.068,69	98,3
1.3.	Postrojenja i oprema	17.373.113,12	506.916,62	2,9
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	7.692.816,17	1.062.004,83	13,8
1.5.	Druga nefinancijska imovina	842.157,77	667.849,57	79,3
2.	Financijska imovina	25.821.466,61	28.316.658,36	109,7
2.1.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	15.167.232,90	16.914.302,64	111,5
2.2.	Potraživanja za prihode poslovanja	9.820.714,73	10.389.232,50	105,8
2.3.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	833.518,98	1.013.123,22	121,5
Ukupno imovina		72.277.439,48	50.901.032,41	70,4
3.	Obveze	18.863.340,66	20.901.080,42	110,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	16.109.982,57	18.152.045,12	112,7
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	6.221,38	1.898,59	30,5
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	2.747.136,71	2.747.136,71	100,0
4.	Vlastiti izvori	53.414.098,82	29.999.951,99	56,2
Ukupno obveze i vlastiti izvori		72.277.439,48	50.901.032,41	70,4
Izvanbilančni zapisi		47.553.342,66	32.453.048,19	68,2

Koncem 2023. vrijednost ukupne imovine, obveza i vlastitih izvora manja je za 21.376.407,07 eura ili 29,6 % u odnosu na stanje početkom godine. Smanjenje vrijednosti ukupne imovine rezultat je smanjenja nefinancijske imovine za 23.871.598,82 eura ili 51,4 % te povećanja financijske imovine u iznosu od 2.495.191,75 eura ili 9,7 %. Smanjenje vrijednosti nefinancijske imovine, najvećim dijelom, rezultat je prijenosa imovine na temelju Odluke o isknjiženju i prijenosu imovine Ministarstva koja se vodila u poslovnim knjigama Ministarstva u poslovne knjige eksperimentalnih škola sudionica projekta Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme u iznosu od 11.675.750,06 eura, prijenosa imovine na temelju Odluke o prijenosu imovine koja se vodila u poslovnim knjigama Ministarstva u poslovne knjige Srednje škole Donji Miholjac u iznosu od 6.847.896,93 eura te obračuna ispravka vrijednosti dugotrajne imovine.

Nefinancijska imovina u iznosu od 22.584.374,05 eura najvećim dijelom se odnosi na građevinske objekte u iznosu od 11.855.068,69 eura te zemljišta u iznosu od 8.492.534,34 eura. Građevinski objekti odnose se na stanove na lokaciji naselje Borovje u Zagrebu u iznosu od 4.367.471,41 euro, tri poslovna prostora u Zagrebu u iznosu od 3.912.112,19 eura, objekte kampusa Borongaj u Zagrebu u iznosu od 3.408.508,91 euro te poslovni prostor u Šibeniku u iznosu od 166.976,18 eura. Vrijednost zemljišta odnosi se na zemljište na lokaciji Borongaj – Kampus, Zagreb u iznosu od 7.806.357,42 eura i na lokaciji Ilica 246a, Zagreb u iznosu od 686.176,92 eura.

Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina u pripremi odnosi se na projekt OŠ Mijata Stojanovića u iznosu od 564.926,97 eura te projektno-tehničku dokumentaciju za izgradnju OŠ fra Pavla Vučkovića u Sinju u iznosu od 495.465,28 eura.

Financijska imovina iskazana je u iznosu od 28.316.658,36 eura i u odnosu na stanje početkom godine veća je za 2.495.191,75 eura ili 9,7 %. Odnosi se na potraživanja u iznosu od 27.303.535,14 eura te rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 1.013.123,22 eura.

Potraživanja se odnose na depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 16.914.302,64 eura i potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 10.389.232,50 eura. Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 16.914.302,64 eura odnose se na potraživanja od HZZO-a za isplaćene naknade za bolovanja iznad 42 dana u iznosu od 15.527.081,43 eura i naknade bolovanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti u iznosu od 1.376.824,23 eura te potraživanja za više plaćeni porez i prirez na dohodak u iznosu od 10.396,98 eura.

U okviru potraživanja za prihode poslovanja, iskazano je najznačajnije potraživanje od Sveučilišta u Mostaru u iznosu od 28.887.651,59 eura (za kredit koji je iskoristilo Sveučilište u Mostaru u razdoblju od 2006. do 2009., a otplaćen je s proračunske pozicije Ministarstva financija u razdoblju od 2010. do konca 2016.). Vrijednost navedenog potraživanja je u 2019. i 2020. u cijelosti ispravljena na temelju odredaba članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20). Ministarstvo je tijekom 2023., kao i prijašnjih godina, u konzultaciji s Ministarstvom financija, razmatralo postupanje u vezi s navedenim potraživanjem po ugovoru o kreditu te nije donesena konačna odluka u vezi s navedenim potraživanjima.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za neutrošena sredstva od igara na sreću u iznosu od 6.381.657,39 eura te sredstva zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj u iznosu od 2.314.905,11 euro, za Projekt „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju“.

Dospjela potraživanja koncem 2023. iznosila su 28.987.963,39 eura (od čega se na potraživanje od Sveučilišta u Mostaru po ugovoru o kreditu odnosi 28.887.651,59 eura). Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) naplaćena su navedena potraživanja u iznosu od 5.164,75 eura.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 1.013.123,22 eura odnose se u cijelosti na kontinuirane rashode budućeg razdoblja, odnosno rashode za plaće, naknade za prijevoz i druge naknade zaposlenika Ministarstva za prosinac 2023. isplaćene u siječnju 2024.

Obveze su koncem 2023. iskazane u iznosu od 20.901.080,42 eura i u odnosu na stanje početkom godine veće su za 2.037.739,76 eura ili 10,8 %, najvećim dijelom zbog povećanja obveza za povrat u proračun u iznosu od 1.747.069,66 eura za sredstva isplaćena iz državnog proračuna za naknade bolovanja na teret HZZO-a. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 18.152.045,12 eura, obveze za zajmove od međunarodnih organizacija u iznosu od 2.747.136,71 euro te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.898,59 eura. Dospjele obveze koncem 2023. iznosile su 550,56 eura, a podmirene su u siječnju 2024.

Obveze za rashode poslovanja u iznosu od 18.152.045,12 eura odnose se na obveze za zaposlene u iznosu od 988.444,39 eura (plaća za prosinac 2023.), obveze za materijalne rashode u iznosu od 184.961,46 eura te ostale tekuće obveze u iznosu od 16.978.639,27 eura.

Ostale tekuće obveze odnose se na obveze za povrat u proračun za sredstva isplaćena iz državnog proračuna za naknade bolovanja na teret HZZO-a u iznosu od 16.918.668,98 eura i obveze za jamčevine (jamstvo za ozbiljnost ponude, za javno nadmetanje u postupcima javne nabave) u iznosu od 59.970,29 eura.

Obveze za zajmove od međunarodnih organizacija iskazane u iznosu od 2.747.136,71 euro u cijelosti se odnose na sredstva zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Projekt „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju“, a ostvarena su na temelju Ugovora o zajmu koji su u prosincu 2021. zaključili Vlada Republike Hrvatske i Međunarodna banka za obnovu i razvoj te Zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Projekt „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju“ (Narodne novine 1/22).

Vlastiti izvori su koncem 2023. iskazani u iznosu od 29.999.951,99 eura, a odnose se na vlastite izvore i ispravak vlastitih izvora za obveze u iznosu od 19.837.237,34 eura, višak prihoda u iznosu od 10.072.799,83 eura te na obračunane prihode poslovanja u iznosu od 89.914,82 eura.

Izvanbilančni zapisi su koncem 2023. iskazani u iznosu od 32.453.048,19 eura. U odnosu na početak godine, izvanbilančni zapisi su manji za 15.100.294,47 eura ili 31,8 %, najvećim dijelom zbog smanjenja vrijednosti neotplaćenih kredita sveučilišta za 14.219.696,34 eura ili 44,6 %. Vrijednosno značajniji se odnose na neotplaćene kredite sveučilišta u iznosu od 17.666.623,42 eura (otplaćuju se s proračunske pozicije Ministarstva financija), potencijalne obveze za sudske sporove u tijeku u iznosu od 9.431.010,19 eura (vrijednosno značajnije odnose se na potencijalne obveze prema zaposlenicima škola u iznosu od 5.308.912,34 eura u vezi s isplatama plaća zbog neuvećanja osnovice od 6,0 % te potencijalne obveze prema zakupodavcu poslovnog prostora u Zagrebu u iznosu od 1.785.188,21 euro, koji je podnio tužbu zbog preinake poslovnog prostora) te bankovne garancije u iznosu od 4.273.657,71 euro.

Projekti i aktivnosti financirani u 2023.

Sredstva Ministarstva planirana su u 2023. u ukupnom iznosu od 2.230.481.438,00 eura za financiranje provedbe sedam programa: Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 1.108.789.168,00 eura, Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 577.409.558,00 eura, Razvoj odgojno obrazovnog sustava u iznosu od 386.949.056,00 eura, Ulaganje u znanstveno istraživačku djelatnost u iznosu od 64.226.735,00 eura, Predškolski odgoj u iznosu od 52.648.301,00 euro, Visoko obrazovanje u iznosu od 38.579.262,00 eura te Razvoj informacijskog društva u iznosu od 1.879.358,00 eura. Sredstva za provedbu navedenih programa planirana su u okviru 93 aktivnosti i 26 kapitalnih projekata.

Sredstva Ministarstva utrošena su u 2023. u ukupnom iznosu od 2.139.266.207,77 eura. Vrijednosno značajnija sredstva utrošena su za provedbu programa Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 1.080.940.223,79 eura, Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 569.991.604,39 eura, Razvoj odgojno obrazovnog sustava u iznosu od 365.465.618,80 eura, Ulaganje u znanstveno istraživačku djelatnost u iznosu od 53.230.380,75 eura te Visoko obrazovanje u iznosu od 38.175.330,59 eura. Za provedbu drugih programa iz nadležnosti Ministarstva utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 31.463.049,45 eura.

Revizijom su obuhvaćeni projekti „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju“ i Fiskalna održivost dječjih vrtića te aktivnosti Sufinanciranje nastavnih materijala i opreme za učenike osnovnih i srednjih škola, Javni međumjesni prijevoz za učenike te Stipendije za studente slabijega socio-ekonomskog statusa. U navedenim aktivnostima i projektima nisu utvrđene nepravilnosti. Također, obuhvaćene su aktivnosti i kapitalni projekt koji su opisani u okviru Nalaza s obzirom na utvrđene nepravilnosti i propuste. Odnose se na provedbu aktivnosti Prehrana za učenike u osnovnim školama, Međunarodna suradnja i Izdavanje znanstvenih knjiga i udžbenika te projekta Kapitalne investicije u osnovnom i srednjem školstvu. Kriterij za odabir navedenih aktivnosti i projekata bila je financijska značajnost te prikupljene informacije o navedenim aktivnostima i projektima.

– Projekt „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju“

U prosincu 2021. Vlada Republike Hrvatske zaključila je Ugovor o zajmu s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj te je u ožujku 2022. donesen Zakon o potvrđivanju Ugovora o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Projekt „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju“. Nositelj zajma je Ministarstvo financija, a Projekta Ministarstvo. Cilj Projekta je poboljšati okruženje za učenje u odabranim školama prema sustavu cjelodnevne nastave te provedba sektorskih reformi. Ugovoren je zajam u iznosu od 25.000.000,00 eura uz početnu naknadu od 0,25 % iznosa zajma, dok naknada za odobrena, a neiskorištena sredstva iznosi 0,25 % godišnje na iznos nepovučenih sredstava zajma. Rok otplate zajma je deset godina (uključujući četiri godina počeka), a kamatna stopa je referentna stopa uvećana za promjenjivu kamatnu maržu ili stopa koja se može primjenjivati nakon konverzije u skladu s uvjetima utvrđenim ugovorom. Projekt se sastoji od sljedećih dijelova: 1. dio: Više sati za više učenja – cilj je osigurati da povećana satnica dovede do kvalitetnih ishoda učenja za koji je planirano 3.300.000,00 eura, 2. dio: Projektiranje i predstavljanje infrastrukturnih rješenja za cjelodnevnu nastavu, za koji je planirano 15.700.000,00 eura i 3. dio: Jačanje kapaciteta Ministarstva za provedbu reformi, za koji je planirano 6.000.000,00 eura. Provedba Projekta je započela 1. ožujka 2022., a planirani rok završetka je 30. lipnja 2026. Ministarstvo financija je obvezno Međunarodnoj banci za obnovu i razvoj dostaviti Izvješće o Projektu putem Ministarstva, najkasnije 45 dana od kraja svakog kalendarskog polugodišta, za to kalendarsko polugodište. Ministarstvo je sastavilo Godišnja izvješća za 2022. i 2023. o stanju provedbe Projekta te su dostavljeni Međunarodnoj banci za obnovu i razvoj.

Ministarstvo je u 2022. iz sredstava zajma povuklo 2.744.265,00 eura. Tijekom 2022. iz zajma je utrošeno 112.430,19 eura za naknade za rad Radne skupine za provedbu Projekta i izradu normativa prostora i opreme osnovnim školama.

U 2023. Ministarstvo nije povuklo dodatna sredstva iz zajma s obzirom na to da su se infrastrukturne aktivnosti vezane za provođenje postupaka javnih nabava, ugovaranje izvođenja radova i opremanja osnovnih škola, nabavu vozila te usluge stručnog nadzora započele provoditi koncem 2023. i tijekom 2024. Iz zajma je u 2023. utrošeno 308.301,40 eura, što je podmireno iz sredstava povučenih u 2022., a odnose se na naknade za rad Radne skupine za provedbu Projekta u iznosu od 159.206,96 eura, organizaciju stručnih usavršavanja u iznosu od 102.730,41 euro, izradu Smjernica za projektiranje osnovnih škola u Republici Hrvatskoj u iznosu od 26.544,56 eura te druge rashode u iznosu od 19.819,47 eura. Iz državnog proračuna plaćena je naknada za nepovučena sredstva u iznosu od 102.217,70 eura, od čega je u 2022. plaćeno 46.351,92 eura, a u 2023. je plaćeno 55.865,78 eura. Tijekom 2023. provedene su aktivnosti koje su utvrđene Planom rada za 2023., a odnose se, između ostalog, na objavu javnog poziva te odabir i objavu rezultata o odabiru pilot škola za sudjelovanje u projektu, procjenu potrebnih ulaganja i utvrđivanje iznosa koji se dodjeljuju navedenim školama, zaključivanje sporazuma o provedbi nabave infrastrukturnih ulaganja za škole, izradu planova nabava infrastrukturnih ulaganja i drugo.

Od siječnja do početka listopada 2024. iz sredstava zajma je povučeno 12.000.000,00 eura (od čega 2.000.000,00 eura u siječnju 2024. i 10.000.000,00 eura u srpnju 2024.), odnosno sveukupno je povučeno 14.744.265,00 eura ili 59,0 % ukupnog iznosa zajma, od čega je početkom listopada 2024. bilo utrošeno 6.724.585,54 eura (45,6 % od povučenih sredstava zajma, odnosno 27,0 % od ukupnog iznosa zajma). Utrošena sredstva odnose se najvećim dijelom na izvođenje radova i opremanje osnovnih škola, nabavu vozila i usluge stručnog nadzora u vrijednosti od 4.682.612,84 eura, za koje su osnivači osnovnih škola, koji kao naručitelji provode postupke javne nabave u ime i za račun osnovne škole, prethodno proveli postupke javne nabave. Ministarstvo, kao osiguravatelj sredstava, nakon provedenog postupka javne nabave, zaključuje ugovor o nabavi s osnivačem, odabranim ponuditeljem i osnovnom školom. U razdoblju od siječnja do početka listopada 2024. zaključeni su ugovori o nabavi u vrijednosti od 14.577.622,57 eura s porezom na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), a zaključenje ugovora o nabavi i nadalje je u tijeku.

Javna nabava

Planom nabave za 2023., koji je Ministarstvo donijelo u siječnju 2023., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 32.997.260,90 eura bez PDV-a. Donesene su dvije izmjene i dopune Plana nabave za 2023. Prema posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz studenoga 2023., planirana je nabava roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti od 22.775.590,55 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 18.418.855,59 eura, jednostavnu nabavu 2.353.661,21 euro, na nabavu putem Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu 1.444.465,06 eura te na ograničene postupke 558.608,69 eura (provode se prema pravilima Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Projekt „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju”, koji je financiran u punom iznosu zajmom Međunarodne banke za obnovu i razvoj). Do smanjenja planirane vrijednosti nabave došlo je najvećim dijelom zbog odustajanja od provođenja postupaka javne nabave za izvođenje infrastrukturnih radova u osnovnim školama koje sudjeluju u Eksperimentalnom programu Osnovna škola kao cjelodnevna škola – Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja, procijenjene vrijednosti u iznosu od 7.500.000,00 eura bez PDV-a te javne nabave usluge opremanja u navedenim školama, procijenjene vrijednosti u iznosu od 3.750.000,00 eura bez PDV-a (navedene postupke javne nabave provode osnivači u ime i za račun navedenih škola).

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora objavljeni su na mrežnim stranicama Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH) te je poveznica na navedene mrežne stranice objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva, u skladu s odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22) i odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., ukupna vrijednost nabave iznosila je 23.408.517,37 eura, od čega se na javnu nabavu odnosi 22.597.830,66 eura, a na jednostavnu nabavu odnosi se 810.686,71 euro bez PDV-a. Nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave, zaključeno je jedanaest ugovora o nabavi u vrijednosti od 22.597.830,66 eura bez PDV-a, od čega devet ugovora za nabavu usluga u vrijednosti od 776.877,70 eura te dva ugovora za nabavu radova u vrijednosti od 19.024.638,11 eura. Na temelju provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključena su četiri okvirna sporazuma za nabavu usluga u vrijednosti od 2.796.314,85 eura bez PDV-a. Ukupna vrijednost nabave je veća od Plana nabave za 2023. jer je u Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2023. uključena nabava radova na izgradnji građevine Osnovne škole Milana Amruša, Slavonski Brod u vrijednosti od 6.230.155,93 eura bez PDV-a te usluga stručnog nadzora nad radovima na izgradnji navedene osnovne škole u vrijednosti od 28.668,13 eura bez PDV-a. Navedene nabave planirane su Planom nabave Ministarstva za 2022., a postupci nabave započeti su u listopadu i studenome 2022. te su ugovori za izgradnju i usluge stručnog nadzora zaključeni u listopadu 2023.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura, odnosno radova do 66.360,00 eura (jednostavna nabava) iznosila je 810.686,71 euro bez PDV-a, od čega se na usluge odnosi 614.631,24 eura (na nabavu provedenu u vezi s financiranjem iz EU fondova odnosi se 69.986,46 eura), robe 167.972,62 eura (na nabavu provedenu u vezi s financiranjem iz EU fondova odnosi se 985,23 eura) te radove 28.082,85 eura.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Ministarstvo je u 2023. zaključilo deset ugovora u ukupnoj vrijednosti od 443.375,12 eura i izdalo jednu narudžbenicu u vrijednosti od 144,27 eura. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključilo Ministarstvo, u 2023. su zaključena tri ugovora u ukupnoj vrijednosti od 838.830,66 eura.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je 12 postupaka nabave, ukupne vrijednosti od 23.965.276,44 eura i odnose se na javnu nabavu (u okviru obuhvaćenih postupaka nabave provjereno je pet postupaka nabave koji su provedeni u 2022. u vrijednosti od 1.554.250,40 eura). U revizijom obuhvaćenim postupcima nabave nisu utvrđene nepravilnosti i propusti.

Postupke javne nabave u Ministarstvu provodi Služba za imovinske i tehničke poslove te nabavu u okviru Sektora za opće poslove i ljudske potencijale.

Ministarstvo je u siječnju 2023. donijelo Uputu kojom se uređuje postupak jednostavne nabave. Uputom se uređuje postupak koji prethodi ugovornom odnosu za nabavu robe i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti do 66.360,00 eura (dalje u tekstu: jednostavna nabava) za koje ne postoji obveza provedbe postupka javne nabave uz uvjet da postupci jednostavne nabave moraju biti usklađeni s Planom nabave.

Uputom je propisano da je za postupke jednostavne nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura, a manja od 10.000,00 eura obvezno uputiti poziv na dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta uz preporuku da se zatraži više ponuda. O pregledu i analizi prikupljenih ponuda sastavlja se zapisnik ili bilješka. Za jednostavnu nabavu procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 10.000,00 eura čelnik ustrojstvene jedinice koja pokreće nabavu imenuje povjerenstvo za provedbu nabave od najmanje tri člana. Poziv na dostavu ponuda obvezno je uputiti na najmanje pet adresa uz preporuku da se zatraži više ponuda. Otvaranje, pregled, analizu i prijedlog odabira prihvatljive ponude zapisnički utvrđuju imenovani članovi povjerenstva te se na temelju zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda donosi odluka o odabiru najpovoljnije ponude koja se dostavlja elektroničkim putem svim ponuditeljima koji su dostavili ponudu. Na temelju odluke o odabiru najpovoljnije ponude zaključuje se ugovor o nabavi ili izdaje narudžbenica. Kriterij za odabir ponude u postupcima jednostavne nabave je ekonomski najpovoljnija ponuda. Izvršenje ugovora prati ustrojstvena jedinica koja je započela proces nabave.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 12. veljače do 18. prosinca 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:
- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (Narodne novine 119/22)
3. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispravak, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12 – pročišćeni tekst, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20 i 151/22)
4. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
7. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
8. Zakon o javnoj nabavi
9. Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14, 70/17, 98/19 i 151/22)
10. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske
11. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19, 98/19 i 141/22)
12. Zakon o igrama na sreću

13. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
14. Zakon o potvrđivanju Ugovora o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Projekt „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju”
15. Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva znanosti i obrazovanja (listopad 2020.)
16. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
17. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
18. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju na temelju socio-ekonomskog statusa
19. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na državnu stipendiju u STEM područjima znanosti
20. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava studenata na državnu stipendiju u STEM područjima znanosti (Narodne novine 70/23)
21. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva znanosti i obrazovanja
22. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2023. godinu
23. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
24. Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2023.
25. Uredba o općim pravilima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave
26. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi (Narodne novine 37/01, 38/01 – ispravak, 71/01, 89/01, 112/01, 7/02 – ispravak, 17/03, 197/03, 21/04, 25/04 – ispravak, 66/05, 131/05, 81/06, 11/07, 47/07, 109/07, 58/08, 32/09, 140/09, 21/10, 38/10, 77/10, 113/10, 22/11, 142/11, 31/12, 49/12, 60/12, 65/12, 78/12, 82/12, 100/12, 124/12, 140/12, 16/13, 25/13, 52/13, 96/13, 126/13, 2/14, 94/14, 140/14, 151/14, 76/15, 100/15, 71/18, 15/19, 73/19, 63/21, 13/22, 139/22, 26/23 i 87/23)
27. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 56/22, 127/22, 58/23 i 128/23)
28. Uputa kojom se uređuje postupak jednostavne nabave iz siječnja 2023.
29. Odluka o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva u 2023. godini (Narodne novine 8/23)
30. Odluka o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova u 2023. godini (Narodne novine 8/23)
31. Odluka o kriterijima i načinu financiranja, odnosno sufinanciranja troškova prehrane za učenike osnovnih škola za drugo polugodište školske godine 2022./2023.
32. Odluka o kriterijima i načinu financiranja, odnosno sufinanciranja troškova prehrane za učenike osnovnih škola za školsku godinu 2023./2024.
33. Odluka o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama
34. Odluka o isplati dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i financijskog plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti i aktivnosti financirani u 2023. te javna nabava. Obavljeni su razgovori s glavnim tajnikom Ministarstva, načelnicom Sektora za financijske poslove te drugim zaposlenicima i pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2020.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti i aktivnosti financirani u 2023. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na djelokrug, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, rashode te javnu nabavu.

1. Djelokrug

1.1. Djelokrug Ministarstva utvrđen je odredbama članka 11. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave. Prema odredbama navedenog Zakona, Ministarstvo, između ostalog, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na sustav predškolskog odgoja, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u zemlji i inozemstvu, razvoj visokoga obrazovanja, razvitak znanstvene, tehnologijske i inovacijske djelatnosti te druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom. Revizijom je utvrđeno da Ministarstvo nije donijelo više podzakonskih propisa iz svoje nadležnosti, a pojedine podzakonske propise donijelo je sa zakašnjenjem.

Odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti uređena su temeljna načela obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti, osnivanje i djelovanje ustanova u sustavu visokog obrazovanja, znanstvene odnosno umjetničke djelatnosti, obavljanje znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti, potpora i financiranje ovih djelatnosti te nadzor i drugo. Prema odredbama članka 119. navedenog Zakona, Ministarstvo je bilo obvezno donijeti podzakonske akte najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, odnosno do sredine travnja 2023. Ministarstvo do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) nije donijelo podzakonski propis (pravilnik) o ustroju i načinu vođenja Upisnika znanstvenika i umjetnika te postupak upisa, koji je trebalo donijeti na temelju odredbe članka 85., stavka 4. navedenog Zakona. Također, pojedini drugi podzakonski propisi, iz nadležnosti Uprave za visoko obrazovanje, Uprave za znanost i tehnologiju i Samostalnog sektora za koordinaciju europskih poslova i međunarodne suradnje, doneseni su s kašnjenjem do 14 mjeseci u odnosu na propisani rok utvrđen odredbama navedenog Zakona (primjerice, koncem lipnja 2024. donesen je pravilnik kojim se uređuju mjerila i način korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz nadležnosti Ministarstva).

Nadalje, Ministarstvo nije donijelo više podzakonskih propisa koje je na temelju odredbi Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi trebalo donijeti tijekom 2009. Nisu doneseni propisi koji uređuju uvjete, način rada, kriterije financiranja te raspored vježbaonica za studente; program za darovite učenike te način uočavanja, školovanja, praćenja i poticanja darovitih učenika; program i način osposobljavanja pripravnika za samostalan rad tijekom pripravničkog staža i praćenja njegovog rada s učenicima te sadržaj, način i uvjete polaganja stručnog ispita; način i postupak stručnog osposobljavanja i usavršavanja učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja; program, postupak i način stjecanja, izdavanja i obnavljanja licencije za rad učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja.

Pojedini podzakonski akti (pravilnici) koji se primjenjuju doneseni su prije više od 20 godina te je potrebno donijeti podzakonske akte usklađene prema odredbama navedenog Zakona.

Državni ured za reviziju nalaže u što kraćem roku donijeti sve podzakonske propise iz nadležnosti Ministarstva za koje je prema odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti te Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi istekao rok određen za njihovo donošenje.

2. Sustav unutarnjih kontrola

2.1. Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na donošenje unutarnjih akata te obavljanje unutarnje revizije.

– Unutarnji akti

Ministarstvo je donijelo više procedura, naputaka i uputa koje se odnose na razna područja poslovanja Ministarstva. Donesene su Procedura stvaranja obveza Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (rujan 2014.), Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (veljača 2013.), Uputa za obračun troškova službenog puta osobama koje nisu zaposlenici Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (lipanj 2013.), Opća uputa o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica i sredstava reprezentacije (prosinac 2017.), Odluka o odobrenju službenih korištenja službenih automobila Ministarstva za službene potrebe službenicima i namještenicima (prosinac 2017.) te druge procedure, naputci i upute. Pojedini unutarnji akti Ministarstva doneseni su na temelju zakona i podzakonskih propisa koji su u međuvremenu stavljeni izvan snage, odnosno izmijenjeni su novim zakonima i podzakonskim propisima. Tako su, primjerice, Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima i Procedura stvaranja obveza doneseni na temelju Zakona o fiskalnoj odgovornosti koji je bio na snazi od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2018. te Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti koja je bila na snazi od 24. lipnja 2011. do 11. listopada 2019. Nadalje, Uputa za obračun troškova službenog puta osobama koje nisu zaposlenici Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta donesena je na temelju odredaba Zakona o porezu na dohodak koji je bio na snazi od 1. siječnja 2005. do 31. prosinca 2016. te Pravilnika o porezu na dohodak koji je bio na snazi od 6. kolovoza 2005. do 3. veljače 2017. Dio unutarnjih akata Ministarstva (Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima, Procedura stvaranja obveza, Uputa za obračun troškova službenog puta osobama koje nisu zaposlenici Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te Uputa za postupanje vezano uz službena putovanja i loko-vožnju za zaposlenike Ministarstva znanosti i obrazovanja), u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2024.), nije usklađen sa zakonima i podzakonskim propisima koji su na snazi.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti radi usklađivanja unutarnjih akata Ministarstva sa zakonima i podzakonskim propisima koji su na snazi.

– Unutarnja revizija

Samostalna služba za unutarnju reviziju provodi unutarnje revizije za Ministarstvo i proračunske korisnike iz svoje nadležnosti koji nemaju, odnosno nisu u obvezi ustrojiti vlastitu unutarnju reviziju.

Prema Prilogu uz Interni pravilnik o unutarnjoj reviziji u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, utvrđeno je 49 institucija koje nemaju, odnosno nisu u obvezi ustrojiti vlastitu jedinicu unutarnje revizije te za njih poslove unutarnje revizije provodi Samostalna služba za unutarnju reviziju. Odnose se na 27 znanstvenih instituta, 13 veleučilišta i visokih škola, osam agencija i drugih javnih ustanova u znanosti i obrazovanju te jedan zavod. U skladu s godišnjim planom za 2023., obavljene su dvije unutarnje revizije za institucije iz nadležnosti te jedna za Ministarstvo.

Pravilnikom o unutarnjem redu sistematizirano je pet radnih mjesta unutarnjih revizora, a tijekom 2023., kao i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2024.) u Samostalnoj službi za unutarnju reviziju poslove je obavljala jedna zaposlenica, na radnom mjestu voditeljice navedene Službe.

Odredbama članka 15., stavka 2. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, određeno je da jedinica za unutarnju reviziju mora imati najmanje tri unutarnja revizora, uključujući rukovoditelja unutarnje revizije.

Ministarstvo je, nakon prethodno pribavljenih mišljenja Ministarstva pravosuđa i uprave iz lipnja i srpnja 2022., sredinom prosinca 2022. objavilo javni natječaj za prijam dva unutarnja revizora. Navedeni natječaj obustavljen je Odlukom o obustavi postupka prijama početkom veljače 2023. s obzirom na to da za jedno radno mjesto jedini prijavljeni kandidat nije zadovoljio testiranje, a za drugo radno mjesto niti jedan kandidat nije pristupio testiranju. Nakon donošenja navedene Odluke, do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.), Ministarstvo nije provodilo aktivnosti za zapošljavanje unutarnjih revizora.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje poduzimati aktivnosti za zapošljavanje unutarnjih revizora.

3. Planiranje i izvršenje plana

3.1. Financijski plan za 2023. iznosio je 2.117.838.154,00 eura. Nakon izmjena i dopuna Državnog proračuna u lipnju i listopadu 2023. te preraspodjela, financijski plan Ministarstva povećan je za 112.643.284,00 eura ili 5,3 % te iznosi 2.230.481.438,00 eura. Vrijednosno najznačajnije povećana su sredstva za provedbu aktivnosti Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 89.757.845,00 eura ili 9,8 %.

Prema podacima državne riznice, rashodi Ministarstva u 2023. izvršeni su u iznosu od 2.139.266.207,77 eura, što je 91.215.230,23 eura ili 4,1 % manje od planiranih tekućim planom. Rashodi u okviru više aktivnosti i projekata izvršeni su u značajno manjem iznosu od planiranih tekućim planom, iako su posljednje izmjene i dopune financijskog plana donesene u listopadu 2023., a nakon preraspodjela u prosincu 2023., planirani prihodi i rashodi Ministarstva dodatno su povećani.

Primjerice, tekućim financijskim planom za 2023. su planirani, a nisu ostvareni rashodi za provedbu kapitalnih projekata Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje osnovnih škola – NPOO (C3.1.R1-I2) u iznosu od 26.975.015,00 eura, Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje srednjih škola – NPOO (C3.1.R1-I3) u iznosu od 6.946.446,00 eura te Poboljšanje učinkovitosti javnih ulaganja na području istraživanja, razvoja i inovacija – NPOO (C3.2.R3.) u iznosu od 1.575.161,00 euro. Rashodi za provedbu kapitalnog projekta Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetskom obnovom – NPOO (C6.1.R1-I2) izvršeni su 26.848.421,14 eura ili 83,9 % manje od planiranih, a kapitalnog projekta Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje predškolskih ustanova – NPOO (C3.1.R1-I1) u iznosu od 22.894.518,46 eura ili 75,2 % manje od planiranih.

Rashodi po pravomoćnim sudskim presudama radi isplate razlike plaća po povoljnijoj osnovici zaposlenicima osnovnih i srednjih škola za razdoblje od prosinca 2015. do siječnja 2017. izvršeni su u 2023. u ukupnom iznosu od 7.955.350,69 eura. Financijskim planom za 2023. planirana su sredstva za pravomoćne sudske presude u ukupnom iznosu od 6.277.008,00 eura u okviru aktivnosti Pravomoćne sudske presude za sporove koje su izgubile osnovnoškolske ustanove i Pravomoćne sudske presude za sporove koje su izgubile srednjoškolske ustanove, a izvršeni su rashodi u okviru navedenih aktivnosti u iznosu od 6.272.465,90 eura. S obzirom na to da financijskim planom nisu planirana dovoljna sredstva za izvršenje plaćanja po pravomoćnim sudskim presudama, dio navedenih rashoda u iznosu od 1.682.884,79 eura podmiren je iz sredstava za redovnu aktivnost Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 997.011,28 eura te iz sredstava za redovnu aktivnost Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 685.873,51 euro.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju u cilju donošenja realnijeg financijskog plana Ministarstva.

Financijskim planom Ministarstva za 2023., sredstva za financiranje pojedinih rashoda nisu planirana u okviru skupina Računskog plana koje su za te vrste rashoda propisane Računskim planom proračuna. U okviru skupine Računskog plana Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine planirani su i izvršeni rashodi za izgradnju školske sportske dvorane Srednje škole Zabok i Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u iznosu od 2.286.061,92 eura, umjesto u okviru skupine Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna. U okviru skupine Računskog plana Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine planirani su i izvršeni rashodi za nabavu jednogodišnjih licenci za škole i javne znanstvene institute u iznosu od 1.989.197,76 eura, umjesto u okviru skupine Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna. Nadalje, u okviru skupine Računskog plana Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine planirani su i izvršeni rashodi za mjesečne usluge tehničke aplikativne podrške za računovodstveni računalni program te Microsoft programske proizvode u iznosu od 103.160,53 eura, umjesto u okviru skupine Materijalni rashodi.

Odredbama članaka 2. i 15. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20) koji se primjenjuje u knjigovodstvenim evidencijama do konca 2024., propisano je da su proračuni i proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i ovoga Pravilnika.

Ekonomska klasifikacija sadrži prihode i primitke razvrstane po prirodnim vrstama te rashode i izdatke razvrstane prema njihovoj ekonomskoj namjeni kojoj služe. Skreće se pozornost da je isto propisano i odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 4/24), na snazi od 18. siječnja 2024., a koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje od 1. siječnja 2025.

Državni ured za reviziju nalaže rashode u procesima planiranja i izvršavanja iskazivati prema njihovoj ekonomskoj namjeni kojoj služe, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

Godišnjim planom rada za 2023. definiran je cilj Praćenje i osiguravanje kvalitetnog sustava financijskog upravljanja i kontrola, pri čemu je za ostvarenje navedenog cilja, između ostalog, planirana aktivnost izrade plana kontrola te odlazak u kontrole kod korisnika transfera sredstava iz proračuna. Navedeni cilj i aktivnost utvrđeni su i Godišnjim planom rada Ministarstva za 2024. Ministarstvo nije donijelo plan kontrola za 2023. te kontrole na licu mjesta na odabranom uzorku za izvršene transfere sredstava korisnicima iz proračuna Ministarstva nisu obavljane. Prema Upitniku o fiskalnoj odgovornosti za obveznike utvrđene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika za proračunsku 2023., koji je sastavni dio Izjave o fiskalnoj odgovornosti, kontrole kod korisnika sredstava nisu obavljene zbog nedostatka ljudskih resursa u Službi za proračun i financijsko upravljanje i kontrolu.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti godišnji plan kontrola te za izvršene transfere sredstava korisnicima iz proračuna Ministarstva provoditi kontrole kod krajnjih korisnika sredstava, u skladu s ciljevima i aktivnostima iz godišnjih planova rada.

4. Računovodstveno poslovanje

4.1. Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

– Poslovne knjige

U poslovnim knjigama za 2023. evidentirane su obveze u iznosu od 20.901.080,42 eura, a odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 18.152.045,12 eura, obveze za zajmove od međunarodnih organizacija u iznosu od 2.747.136,71 euro te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.898,59 eura. Obveze za zajmove od međunarodnih organizacija odnose se na povučena sredstva zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Projekt „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju”. Nositelj zajma je Ministarstvo financija, a Projekta Ministarstvo.

Odredbama Upute za evidentiranje zajmova od međunarodnih financijskih institucija u sustavu državnog proračuna koju je u siječnju 2021. donijelo Ministarstvo financija, a koju su u obvezi primjenjivati svi proračunski korisnici državnog proračuna koji provode projekte financirane iz zajma primljenog od međunarodne financijske institucije, određeno je da proračunski korisnik u svojoj glavnoj knjizi iskazuje primitke od zaduživanja (primljenih zajmova) i rashode za provedbu projekta, dok izdatke za otplatu zajmova i obveze po zajmovima iskazuje državni proračun.

Zbog toga što navedeni poslovni događaj u poslovnim knjigama nije evidentiran prema navedenoj Uputi, vrijednost obveza u Bilanci Ministarstva koncem 2023. više je iskazana za 2.747.136,71 euro u odnosu na stvarne obveze Ministarstva.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati zajmove od međunarodnih financijskih institucija u skladu s odredbama Upute za evidentiranje zajmova od međunarodnih financijskih institucija u sustavu državnog proračuna.

Pojedini rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama te iskazani u financijskim izvještajima u okviru skupina Računskog plana koje su za te vrste rashoda propisane Računskim planom proračuna. U okviru skupina računa Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine te Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine evidentirani su rashodi u ukupnom iznosu od 4.378.420,21 euro, koji su trebali biti evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u okviru skupine računa Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 4.275.259,68 eura te u okviru skupine računa Materijalni rashodi u iznosu od 103.160,53 eura.

Odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje do konca 2024., propisano je da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke. Računi su razvrstani na razrede, skupine, podskupine, odjeljke i osnovne račune. Skreće se pozornost da je odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na snazi od 30. prosinca 2023., a koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje od 1. siječnja 2025., na jednak način propisano knjigovodstveno iskazivanje poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže rashode za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna te materijalne rashode evidentirati u poslovnim knjigama i iskazivati u financijskim izvještajima u okviru skupina propisanih Računskim planom proračuna.

– Popis imovine i obveza

Početkom prosinca 2023. ministar je donio Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza. Središnje povjerenstvo za popis sastavilo je Izvješće o godišnjem popisu imovine i obveza na dan 31. prosinca 2023. Dio potraživanja i obveza u popisnim listama naveden je u zbirnom iznosu, umjesto prema pojedinačnim subjektima i iznosima (dužnicima i iznosima potraživanja, odnosno prema vjerovnicima i iznosima obveza).

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje do konca 2024., proračun i proračunski korisnici na kraju svake poslovne godine moraju popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva.

Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza iz prosinca 2015., između ostalog, određeno je da se u popisnim listama popisuju dugoročna i kratkoročna potraživanja i obveze, utvrđuje stvarno stanje te razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, usklađivanjem podataka s vjerovnicima i dužnicima (razmjena izvoda otvorenih stavaka). Skreće se pozornost da je odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na snazi od 30. prosinca 2023., a koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuje od 1. siječnja 2025., na jednak način propisan popis imovine i obveza.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

5. Rashodi

5.1. Ukupni rashodi za 2023. ostvareni su u iznosu od 2.139.353.185,17 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 2.013.365.028,65 eura (od kojih se na rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama odnosi 1.515.100.949,93 eura), ostale rashode u iznosu od 63.355.377,27 eura te naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 30.025.199,41 euro. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na rashode za naknade na temelju ugovora o djelu, provedbu aktivnosti Prehrana za učenike u osnovnim školama, kapitalnog projekta Kapitalne investicije u osnovnom i srednjem školstvu, aktivnosti Međunarodna suradnja te aktivnosti Izdavanje znanstvenih knjiga i udžbenika.

– Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu

Odredbom članka 62. Zakona o državnim službenicima (koji je bio na snazi do 1. siječnja 2024.), između ostalog, propisano je da se pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3., stavka 2. navedenog Zakona, mogu na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. Također, propisano je da izdaci za pružatelje stručnih usluga na temelju ugovora o djelu ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

Planirana sredstva za osnovne plaće s doprinosima za zaposlenike Ministarstva za 2023. iznose 13.505.855,00 eura, od čega 2,0 % iznosi 270.117,10 eura. Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu za 2023. ostvareni su u iznosu od 424.159,70 eura. U odnosu na planirana sredstva za osnovne plaće s doprinosima za zaposlenike Ministarstva za 2023. iznose 3,1 % te su veći od propisanog ograničenja od 2,0 % osiguranih sredstava za plaće u tekućoj godini. Najvećim dijelom se odnose na naknade učiteljima hrvatske nastave u inozemstvu u iznosu od 192.035,20 eura koje su financirane iz općih prihoda i primitaka te na provedbu Projekta „Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju” u iznosu od 127.253,96 eura koji je financiran iz zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj.

Odredbama članka 5. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 155/23), koji je na snazi od 1. siječnja 2024., propisano je da izdaci za pružatelje stručnih usluga (kojima su na temelju ugovora o djelu povjereni poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu) ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo. Također, propisano je da se navedena odredba ne odnosi, između ostalog, na obavljanje poslova koji se odnose na ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske ili obveza koje se financiraju iz fondova ili programa Europske unije i drugih međunarodnih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže pri povjeravanju poslova na temelju ugovora o djelu pridržavati se odredaba o visini rashoda za naknade na temelju ugovora o djelu koje propisuje Zakon o državnim službenicima.

– Rashodi za provedbu aktivnosti Prehrana za učenike u osnovnim školama

U okviru rashoda za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna evidentirani su rashodi za provedbu aktivnosti Prehrana za učenike u osnovnim školama u iznosu od 58.523.928,47 eura, a financirani su iz općih prihoda i primitaka u iznosu od 52.404.276,48 eura ili 89,5 % te iz sredstava Europskog socijalnog fonda u iznosu od 6.119.651,99 eura ili 10,5 %.

U skladu s odredbama Zakona o dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi iz prosinca 2022., Vlada Republike Hrvatske je koncem 2022. donijela Odluku o kriterijima i načinu financiranja, odnosno sufinanciranja troškova prehrane za učenike osnovnih škola za drugo polugodište školske godine 2022./2023. Također, u srpnju 2023. donesena je Odluka o kriterijima i načinu financiranja, odnosno sufinanciranja troškova prehrane za učenike osnovnih škola za školsku godinu 2023./2024. Navedenim odlukama utvrđen je iznos sufinanciranja prehrane u iznosu od 1,33 eura po danu za učenike koji redovito pohađaju osnovnu školu, za dane kada su na nastavi. Također je određeno da Ministarstvo mjesečno osigurava i doznačava sredstva za financiranje, odnosno sufinanciranje troškova prehrane učenika osnivačima osnovnoškolskih ustanova (kao nositeljima financiranja). Sredstva se, za prethodni mjesec, refundiraju osnivačima, koji ih trebaju doznačiti školama, na temelju broja učenika za koje je u e-Dnevniku do zadnjeg radnog dana u mjesecu za tekući mjesec označeno da je uključen u prehranu. Prema Odluci iz prosinca 2022., osnivači su za drugo polugodište školske godine 2022./2023. (koje je završilo 21. lipnja 2023.), trebali neutrošena financijska sredstva, kao i nenamjenski utrošena sredstva vratiti odmah, a najkasnije u roku od 30 dana na račun državnog proračuna. U razdoblju od konca lipnja do sredine prosinca 2023., 46 osnivača je vratilo Ministarstvu sredstva u iznosu od 3.051.070,89 eura, s obzirom na to da nisu utrošena ili su nenamjenski utrošena. Nadalje, prema Odluci iz srpnja 2023. (za školsku godinu 2023./2024.) osnivači su za prvo polugodište trebali vratiti na račun državnog proračuna neutrošena financijska sredstva, kao i nenamjenski utrošena sredstva najkasnije do 31. siječnja 2024. Uputama osnivačima osnovnih škola koje je u rujnu 2023. donijelo Ministarstvo, određeno je da osnivači osnovnoškolskih ustanova, za doznačena sredstva za prehranu učenika u osnovnim školama s Ministarstvom provedu usklađenja i obavljaju povrate sredstava vezano za broj učenika koji su redovito pohađali osnovnu školu i u tekućem su mjesecu bili uključeni u prehranu, kao i neutrošena i nenamjenski utrošena financijska sredstva. U vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2024.), od 83 osnivača, njih 54 su nakon provedenih usklađenja s Ministarstvom vratila neutrošena sredstva za prvo polugodište školske godine 2023./2024. u ukupnom iznosu od 1.432.275,04 eura.

Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe Ministarstva, pet osnivača osnovnoškolskih ustanova (četiri grada i jedna županija) do početka srpnja 2024. nije provelo usklađenja s Ministarstvom i nije izvršilo povrate neutrošenih, kao i nenamjenski utrošenih sredstava te je navedeno da će se navedenim osnivačima uputiti požurnice.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti u vezi s provođenjem usklađenja s osnivačima osnovnoškolskih ustanova za doznačena sredstva za prehranu učenika u osnovnim školama u cilju doznačavanja povrata primljenih, a neutrošenih ili nenamjenski utrošenih financijskih sredstava od osnivača u skladu s rokovima utvrđenim odlukama o kriterijima o načinu financiranja, odnosno sufinanciranja troškova prehrane za učenike osnovnih škola.

– Rashodi za provedbu kapitalnog projekta Kapitalne investicije u osnovnom i srednjem školstvu

Za provedbu kapitalnog projekta Kapitalne investicije u osnovnom i srednjem školstvu evidentirani su rashodi u 2023. u iznosu od 8.877.703,68 eura, koji se odnose na financiranje obnove oštećenih ili izgradnju novih građevina školskih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s programima Vlade Republike Hrvatske i izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskog prostora te opremanje školskih ustanova u slučajevima nedovoljne sigurnosti i ugroze života i zdravlja učenika škole. Također, posebnim odlukama ministra, a na temelju zahtjeva županija, gradova ili školskih ustanova, odobrena su sredstva nositeljima financiranja (županijama i gradovima) i školama za ulaganja u održavanje i opremanje osnovnih i srednjih škola. U cijelosti su financirani iz općih prihoda i primitaka državnog proračuna. Evidentirani su najvećim dijelom u iznosu od 7.516.703,22 eura na računima kapitalnih pomoći unutar općeg proračuna i proračunskim korisnicima drugih proračuna.
U odnosu na 2022., kada su iznosile 1.949.691,42 eura, navedene kapitalne pomoći veće su za 5.567.011,80 eura ili 285,5 %, najvećim dijelom zbog dovršetka izgradnje I. osnovne škole Petrinja u iznosu od 4.083.000,00 eura.

U okviru navedenog kapitalnog projekta, vrijednosno su značajniji rashodi za pomoći za izgradnju I. osnovne škole Petrinja u iznosu od 4.083.000,00 eura, sanaciju šteta nastalih zbog vremenskih nepogoda u srpnju 2023. na školskim građevinama u Brodsko-posavskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji u iznosu od 2.178.307,70 eura, nabavu opreme za I. osnovnu školu Petrinja u iznosu od 782.671,88 eura te organizaciju nastave koja se odnosi na zakup objekata uslijed oštećenja odgojno-obrazovnih ustanova zbog potresa, režijske te troškove prijevoza učenika Sisačko-moslavačke županije u iznosu od 427.404,63 eura.

Rashodi za pomoći za izgradnju I. osnovne škole Petrinja odnose se na sufinanciranje završetka izgradnje I. osnovne škole Petrinja (dalje u tekstu: Škola). U svibnju 2021. sastavljen je Zapisnik u predmetu izgradnje I. osnovne škole Petrinja, koji su potpisali Republika Mađarska, Mađarska ekumenska humanitarna organizacija iz Budimpešte i Ministarstvo u ime Republike Hrvatske. Navedenim Zapisnikom određeno je da će Republika Mađarska osigurati sredstva u iznosu od 8,254 milijarde mađarskih forinti (u protuvrijednosti od 23.026.917,67 eura prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan zaključenja navedenog Zapisnika) za projektiranje i izgradnju Škole.

Nadalje, određeno je da je Mađarska ekumenska humanitarna organizacija stvarni izvršitelj i naručitelj investicije te da je izvođenje radova i s njima povezanih aktivnosti nakon pribavljenih dozvola zadatak i trošak mađarske strane, a Republika Hrvatska osigurava izdavanje dozvola, stručne nadzore, uređenje i opremanje Škole te uređenje zelenih površina. Navedenim Zapisnikom nije utvrđen iznos troškova koje podmiruje Republika Hrvatska. U kolovozu 2023. sastavljen je Zapisnik broj 2 u predmetu izgradnje I. osnovne škole Petrinja, koji su potpisali Republika Mađarska, Mađarska ekumenska humanitarna organizacija iz Budimpešte i Ministarstvo u ime Republike Hrvatske. Navedenim Zapisnikom određeno je da će Republika Hrvatska sufinancirati završetak izgradnje Škole te da je cilj osigurati stvarnom izvršitelju i naručitelju investicije izgradnje Škole iznos od 4.083.000,00 eura koji će Ministarstvo doznačiti Gradu Petrinji. U skladu s navedenim Zapisnikom, Grad Petrinja i Mađarska ekumenska humanitarna organizacija zaključili su 22. kolovoza 2023. Ugovor o sufinanciranju završetka izgradnje Škole kojim je, između ostalog, utvrđeno da radovi na izgradnji Škole nisu okončani te da će Grad Petrinja za završetak izgradnje Škole isplatiti iznos od 4.083.000,00 eura Mađarskoj ekumenskoj humanitarnoj organizaciji. Iz dokumentacije nije vidljivo na koji način i na temelju čega je utvrđen navedeni iznos.

Prema Odluci o korištenju planiranih financijskih sredstava od 17. kolovoza 2023., Ministarstvo je Gradu Petrinji doznačilo sredstva u iznosu od 4.083.000,00 eura u svrhu podmirenja obveza prema Zapisniku broj 2. Navedenom Odlukom određeno je da je Grad Petrinja dužan Ministarstvu dostaviti vjerodostojnu dokumentaciju iz koje će biti vidljivo da su sredstva utrošena namjenski. Prema podacima Ministarstva, Grad Petrinja uplatio je u kolovozu 2023. Mađarskoj ekumenskoj humanitarnoj organizaciji iznos od 4.083.000,00 eura, a Škola je započela s radom u siječnju 2024. Ministarstvo do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) nije pribavilo dokumentaciju o utrošenim sredstvima koje je Grad Petrinja trebao dostaviti u skladu s Odlukom o korištenju planiranih financijskih sredstava iz kolovoza 2023.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti u cilju pribavljanja dokumentacije o utrošenim sredstvima za sufinanciranje završetka izgradnje I. osnovne škole Petrinja.

Na računu kapitalnih pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna evidentirani su rashodi za organizaciju nastave u iznosu od 427.404,63 eura koji se odnose na zakup objekata uslijed oštećenja odgojno-obrazovnih ustanova zbog potresa, režijski te troškovi prijevoza učenika. Prema Odluci o korištenju planiranih financijskih sredstava navedenog kapitalnog projekta u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. iz prosinca 2023., Sisačko-moslavačkoj županiji isplaćen je iznos od 427.404,63 eura na temelju zamolbe Županije iz studenoga 2023. Uz zamolbu je priložen pregled troškova za šest odgojno-obrazovnih ustanova za razdoblje od šest mjeseci (od srpnja do prosinca 2023.) te je dio troškova iskazan na temelju procjene prema prosjeku ranije zaprimljenih računa, a za dio troškova priloženi su kao dokazi ugovori o zakupu objekata iz 2021. (u kunskim vrijednostima). Za pojedine ugovore o zakupu protekao je rok na koji su zaključeni. U Odluci o korištenju planiranih financijskih sredstava iz prosinca 2023. navedeno je da je Županija dužna racionalno i namjenski upravljati dodijeljenim sredstvima i dostaviti dokaze o namjenskom trošenju dodijeljenih sredstava. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) Ministarstvo je odobrilo i isplatilo sredstva pomoći prema zahtjevu Županije te nije pribavilo dokaze o namjenskom trošenju sredstava ni zatražilo konačni obračun stvarno nastalih troškova.

Državni ured za reviziju nalaže od Sisačko-moslavačke županije zatražiti dokaze o namjenskom trošenju dodijeljenih sredstava, u skladu s Odlukom o korištenju planiranih financijskih sredstava.

– Rashodi za provedbu aktivnosti Međunarodna suradnja

U okviru programa Ulaganje u znanstveno-istraživačku djelatnost, za provedbu aktivnosti Međunarodna suradnja evidentirani su rashodi u iznosu od 1.031.076,52 eura, od čega su u iznosu od 963.140,58 eura evidentirani na računu Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna. Odnose se na sredstva doznačena visokim učilištima i javnim institutima na temelju pojedinačnih odluka ministra o isplati sredstava, u skladu sa sporazumima o potpori ili ugovorima o sufinanciranju znanstveno-istraživačkih projekata koje je Ministarstvo zaključilo s navedenim korisnicima sredstava. Prema pregledanim odlukama o isplati sredstava, korisnici su bili dužni Ministarstvu podnijeti stručne izvještaje o provedenim aktivnostima i dostaviti dokaze o namjenskom korištenju dodijeljenih sredstava do početka veljače 2024. ili konca ožujka 2024. Revizijom je utvrđeno da pojedini korisnici nisu dostavili dokaze o namjenskom trošenju sredstava, a pojedini nisu dostavili stručni izvještaj o provedenim aktivnostima. Prema obrazloženju odgovorne osobe Ministarstva, njihova dostava zatražena je od koordinatora projekata. Ministarstvo nema pisane dokaze vezano za poduzimanje aktivnosti za pribavljanje navedenih dokaza.

Ugovore o sufinanciranju znanstveno-istraživačkih projekata zaključili su u 2023. Ministarstvo, glavni istraživač i ustanova (visoko učilište ili javni institut), a odnose se na sufinanciranje dvogodišnjih ili trogodišnjih međunarodnih znanstveno-istraživačkih projekata. Tijekom 2023. zaključeno je sedam ugovora o sufinanciranju znanstveno--istraživačkih projekata u iznosu od 513.821,14 eura te dva ugovora o sufinanciranju znanstveno-istraživačkih projekata u iznosu od 400.000,00 USD. Navedenim ugovorima određeno je da je temelj isplate za drugu, odnosno treću godinu projekta, godišnje izvješće koje treba sadržavati stručno izvješće i obračun troškova u proteklom razdoblju. Glavni istraživači dostavljali su Ministarstvu navedena godišnja izvješća. Godišnji iznos za sufinanciranje projekta može se izmijeniti odlukom Ministarstva ovisno o rezultatima istraživanja ili drugim okolnostima. Također, određeno je da će Ministarstvo, nakon izvršene prosudbe izvješća i pozitivne ocjene, nastaviti sufinanciranje projekta te izvijestiti glavnog istraživača i ustanovu o eventualnim promjenama. Ministarstvo nije dostavilo dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo je li obavljena prosudba izvješća i dana ocjena na temelju koje se nastavilo daljnje financiranje znanstveno-istraživačkih projekata.

Državni ured za reviziju nalaže od korisnika pribavljati dokaze o namjenskom trošenju sredstava za sufinanciranje znanstveno-istraživačkih projekata te stručne izvještaje o provedenim aktivnostima, u skladu s odlukama o isplati sredstava. Nadalje, preporučuje donijeti kriterije na temelju kojih se obavlja prosudba izvješća i daje ocjena na temelju koje se nastavlja sufinanciranje znanstveno-istraživačkih projekata.

– Rashodi za provedbu aktivnosti Izdavanje znanstvenih knjiga i udžbenika

Za provedbu aktivnosti Izdavanje znanstvenih knjiga i udžbenika evidentirani su u 2023. rashodi u iznosu od 1.841.272,15 eura.

Odnose se na financijske potpore za izdavanje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku na temelju Javnog poziva za financijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku iz srpnja 2023. Na temelju provedenog Javnog poziva te prosudbe Povjerenstva za znanstveno-istraživačku djelatnost, koje je na temelju Kriterija za financijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku (doneseni u siječnju 2020.) ocijenilo pristigle zahtjeve, Ministarstvo je u prosincu 2023. donijelo Odluku o financijskoj potpori izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkom obliku u 2023. U veljači 2024. donesena je Odluka o izmjeni navedene Odluke iz prosinca 2023. Prema prosudbi navedenog Povjerenstva, od pristiglih 670 prijava, za 588 prijava odobrena su sredstva nakladnicima (izdavačima) znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika.

Ministarstvo je s korisnicima financijske potpore zaključilo ugovore kojima se korisnici obvezuju da će knjige i udžbenike objaviti u roku od najkasnije 12 mjeseci od dana primitka financijske potpore te da će Ministarstvu dostaviti izvješće o utrošenim financijskim sredstvima na propisanom elektroničkom obrascu, dokaze o namjenski utrošenim sredstvima te primjerak objavljenog djela, najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za objavu knjiga i udžbenika. U slučaju da korisnik nenamjenski koristi financijska sredstva ili ne ispuni ugovorne obveze koje se odnose na dostavu izvješća o utrošenim financijskim sredstvima, dokaza o namjenski utrošenim sredstvima te primjerka objavljenog djela, dužan je vratiti primljena nenamjenski utrošena ili neutrošena sredstva.

Ministarstvo u javnim pozivima, kao ni u zaključenim ugovorima s korisnicima financijskih potpora, nije utvrdilo rokove povrata primljenih, a neutrošenih ili nenamjenski utrošenih financijskih sredstava.

U skladu s Odlukom o financijskoj potpori izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku u 2021. iz prosinca 2021., dodijeljena je financijska potpora prema zahtjevima prijavljenim na Javni poziv iz 2021. u iznosu od 11.808.206,00 kn za 610 knjiga i udžbenika. Odlukom je određeno da je korisnik financijske potpore obvezan namjenski koristiti dodijeljena financijska sredstva te Ministarstvu podnijeti izvješće o utrošenim financijskim sredstvima na propisanom elektroničkom obrascu, dokaze o namjenski utrošenim sredstvima te primjerak objavljenog djela, najkasnije do 31. siječnja 2023. Također je određeno da u slučaju da korisnik nenamjenski koristi financijska sredstva ili ih ne utroši u potpunosti, dužan je vratiti primljena nenamjenski utrošena ili neutrošena financijska sredstva u državni proračun.

U roku utvrđenom Odlukom o financijskoj potpori izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku u 2021., odnosno do 31. siječnja 2023., Ministarstvu su dostavljena izvješća o utrošenim sredstvima te dokazi o namjenski utrošenim sredstvima za 344 knjige i udžbenika ili 56,4 % ukupno financiranih knjiga i udžbenika u 2021. za koje su dodijeljena sredstva u iznosu od 853.608,41 euro (6.431.512,00 kn), a od 1. veljače 2023. do nove Odluke o financijskoj potpori, odnosno do 14. prosinca 2023., dostavljena su izvješća za još 246 knjiga i udžbenika ili 40,3 % ukupno financiranih knjiga i udžbenika u 2021. za koje su dodijeljena sredstva u iznosu od 668.940,94 eura (5.040.135,00 kn).

Za preostalih 20 knjiga i udžbenika financiranih u iznosu od 44.669,06 eura (336.559,00 kn), nakladnici koji nisu dostavili izvješća o utrošenim financijskim sredstvima obavljali su povrate neutrošenih financijskih sredstava do ožujka 2024., iako je rok za dostavu izvješća o utrošenim financijskim sredstvima te dokaza o namjenski utrošenim sredstvima Ministarstvu bio do konca siječnja 2023.

Državni ured za reviziju preporučuje u ugovorima s korisnicima o dodjeli financijskih potpora za izdavanje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika utvrditi rokove povrata primljenih neutrošenih ili nenamjenski utrošenih financijskih sredstava.

6. Javna nabava

6.1. Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., ukupna vrijednost nabave iznosila je 23.408.517,37 eura, od čega se na javnu nabavu odnosi 22.597.830,66 eura, a na jednostavnu nabavu 810.686,71 euro bez PDV-a.

Uputom kojom se uređuje postupak jednostavne nabave iz siječnja 2023., Ministarstvo je uredilo način provedbe postupaka jednostavne nabave. Uputom je određeno da je za postupke jednostavne nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura, a manja od 10.000,00 eura, obvezno uputiti poziv na dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta uz preporuku da se zatraži više ponuda. Za jednostavnu nabavu procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 10.000,00 eura poziv na dostavu ponuda obvezno je uputiti na najmanje pet adresa uz preporuku da se zatraži više ponuda. Spomenutom Uputom nije utvrđeno u kojim je slučajevima Ministarstvo obvezno pri provedbi postupaka jednostavne nabave objaviti poziv na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Ministarstva i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Ministarstvo je u 2023. provodilo postupke jednostavne nabave u skladu s Uputom te pri provođenju postupaka jednostavne nabave nije objavljivalo pozive na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Ministarstva i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema odredbi članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom o provedbi postupaka jednostavne nabave utvrditi slučajeve kada pri provedbi postupaka nabave postoji obveza objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Ministarstva i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, čime bi se pridonijelo postizanju veće transparentnosti provođenja postupaka jednostavne nabave.

Ministarstvo u Očitovanju navodi da prihvaća sve dane naloge i preporuke u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Ministarstva za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. provjereno je je li Ministarstvo postupilo prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošlih revizija i njihov status. Također, navode se nalozi čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2015. 2016. 2017.	N	Poduzimati mjere u cilju donošenja provedbenih propisa na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, kojima bi se uredilo planiranje i financiranje javnih visokih učilišta i instituta.	31. prosinca 2021.	nije primjenjivo
2.		2017. 2018. 2020.	N	Donijeti pravilnike o korištenju vlastitih i drugih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti kojima nije utvrđena namjena, kako bi ojačao nadzor nad ostvarenjem i trošenjem navedenih prihoda proračunskih korisnika iz nadležnosti.	31. prosinca 2021.	provedeno
3.	Planiranje i izvršenje plana	2020.	P	Uspostaviti sustav kojim će osigurati da financijski plan zajedničke proračunske glave i nakon rebalansa proračuna odnosno preraspodjela bude sastavljen na temelju prikupljenih i objedinjenih financijskih planova proračunskih korisnika unutar te proračunske glave.	31. prosinca 2023.	djelomično provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje	2016. 2017. 2018. 2020.	N	U vezi s potraživanjem od Sveučilišta u Mostaru evidentiranim u poslovnim knjigama u iznosu od 28.887.651,59 eura (što je istovjetno protuvrijednosti od 217.654.011,00 kn – za kredit koji je iskoristilo Sveučilište u Mostaru, Ministarstvo je bilo sudužnik, a otplaćen je s pozicija Ministarstva financija), pribaviti dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo radi li se o potpori Republike Hrvatske Sveučilištu u Mostaru ili o povratnim sredstvima te u skladu s tim provesti daljnje postupke (mjeru za naplatu potraživanja ili otpis potraživanja).	31. prosinca 2020.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
5.		2018. 2020.	N	U poslovnim knjigama Ministarstva evidentirati vrijednost udjela u temeljnom kapitalu društva Kumrovec d.o.o. znanstveno--studijski centar u iznosu od 21.691.452,00 kn.	31. prosinca 2022.	nije primjenjivo
6.		2018. 2020.	N	Uskladiti podatke o potraživanjima i obvezama u vezi s bolovanjima na teret HZZO-a s državnim proračunom te na temelju usklađenih podataka ispravno evidentirati potraživanja i obveze u poslovnim knjigama.	31. ožujka 2020.	provedeno
7.		2018. 2020.	N	Financijske izvještaje sastavljati na temelju podataka iz poslovnih knjiga radi davanja točnih i potpunih informacija o financijskom položaju Ministarstva.	31. ožujka 2023.	provedeno
8.		2020.	N	Evidentirati u poslovnim knjigama potraživanja od korisnika financijske potpore za izdavanje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika koji Ministarstvu nisu, u rokovima određenim javnim pozivom, dostavili izvješća o utrošenim financijskim sredstvima odnosno vratili sredstva u državni proračun.	30. lipnja 2022.	djelomično provedeno
9.		2020.	N	Za sredstva dobivena iz državnog proračuna za isplatu naknada za bolovanja na teret HZZO-a iskazati obveze na računu Obveze proračunskih korisnika za povrat u proračun, a obveze za bolovanja iznad 42 dana evidentirane u okviru obveza za zaposlene zatvarati nakon isplate plaće zaposlenicima.	31. prosinca 2022.	provedeno
10.		2020.	N	U poslovnim knjigama evidentirati rashode za ostale intelektualne usluge na računu propisanom Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	31. prosinca 2022.	provedeno
11.		2020.	P	Za projekte financirane iz sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova u poslovne knjige unijeti podatke potrebne za određivanje na koji potprojekt se odnose ostvareni rashodi radi omogućavanja izvješća i kontrole trošenja sredstava odnosno lakšeg praćenja provedbe potprojekta.	31. prosinca 2022.	provedeno
12.		2020.	N	Sastavljati Bilješke uz financijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.	11. srpnja 2022.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
13.		2020.	N	Obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza (dio potraživanja nije popisan pojedinačno po dužnicima i iznosima potraživanja, nego u zbirnim iznosima prema grupama računa iz glavne knjige te u popisnoj listi investicija u tijeku nije naveden procijenjeni stupanj dovršenosti svake pojedine investicije odnosno predviđen rok završetka).	31. siječnja 2023.	djelomično provedeno
14.	Imovina	2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2020.	P	Poduzeti aktivnosti u cilju učinkovitog upravljanja i raspolaganja stambenim prostorom koji Ministarstvo ima na raspolaganju.	31. ožujka 2020.	provedeno
15.	Rashodi	2015. 2016. 2017. 2018. 2020.	N	Obavljanje poslova i njihovo radno pravno uređenje uskladiti s odredbama Zakona o državnim službenicima s obzirom na to da su pojedine poslove iz djelokruga Ministarstva obavljali vanjski suradnici neprekidno u dužem razdoblju (poslovi trajnijeg karaktera), na temelju ugovora o djelu.	31. prosinca 2022.	provedeno
16.		2015. 2016. 2017. 2018. 2020.	N	Pri povjeravanju poslova na temelju ugovora o djelu pridržavati se odredaba o visini rashoda za naknade na temelju ugovora o djelu koje propisuje Zakon o državnim službenicima.	31. prosinca 2022.	nije provedeno
17.		2020.	P	U postupku dodjele financijske potpore izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika pridržavati se određenih kriterija za dodjelu sredstava odnosno ne dodjeljivati potpore korisnicima koji Ministarstvu nisu dostavili izvješća o utrošenim financijskim sredstvima ili koji neutrošena sredstva nisu vratili u državni proračun.	31. prosinca 2022.	provedeno
18.		2020.	P	U javnom pozivu za financijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku objaviti da Ministarstvo neće razmatrati prijave nakladnika prema kojima Ministarstvo u poslovnim knjigama ima evidentirana potraživanja za neopravdana sredstva financijske potpore dane u prethodnim razdobljima.	30. lipnja 2022.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni ili nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju bio je na snazi do 22. listopada 2022. Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti koji je na snazi od 22. listopada 2022., propisano je da se javna visoka učilišta (devet javnih sveučilišta i 13 javnih veleučilišta) te javni znanstveni instituti (25 instituta) financiraju sredstvima iz državnog proračuna kroz programske ugovore na razdoblje od četiri godine (za financiranje osnovne, razvojne i izvedbene proračunske komponente). Uredbom o programskom financiranju javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 78/23) koja je na snazi od 22. srpnja 2023., uređuje se predmet i sadržaj programskih ugovora (strateški i posebni ciljevi, razvojne i izvedbene aktivnosti koje se planira ostvariti te mjerljivi pokazatelji ostvarenja pojedinog cilja), osnovna, razvojna i izvedbena proračunska komponenta programskog ugovora, postupak pregovaranja i sklapanja programskog ugovora, praćenje i vrednovanje provedbe programskog ugovora te izmjene i dopune programskog ugovora. (redni broj 1.)

- U vezi s preporukom da Ministarstvo, kao nadležno ministarstvo u okviru kojeg su zajedničke proračunske glave, uspostavi sustav kojim će osigurati da financijski plan zajedničke proračunske glave i nakon rebalansa proračuna odnosno preraspodjela bude sastavljen na temelju prikupljenih i objedinjenih financijskih planova proračunskih korisnika unutar te proračunske glave, Ministarstvo je razmatralo razvoj vlastite aplikacije za unos financijskih planova korisnika treće razine. Prema obrazloženju odgovorne osobe, do sredine lipnja 2024. Ministarstvo nije izradilo aplikativno rješenje za unos financijskih planova korisnika treće razine. Razmatra nabavu vanjske usluge i pripremilo je dopis za sveučilišta u vezi s korištenjem postojećeg SAP IFIS/HR S7. Nakon zaprimanja odgovora sveučilišta, Ministarstvo planira donijeti poslovnu odluku o tome hoće li razvijati postojeći SAP aplikativni sustav ili će nabavljati novi. (redni broj 3.)

- U vezi s potraživanjem od Sveučilišta u Mostaru evidentiranim u poslovnim knjigama u iznosu od 28.887.651,59 eura (prije ispravka vrijednosti) te pribavljanjem dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo radi li se o potpori Republike Hrvatske Sveučilištu u Mostaru ili o sredstvima koje je potrebno vratiti Republici Hrvatskoj, kao i provođenju daljnjih postupaka, Ministarstvo je razmatralo rješavanje navedenog pitanja u suradnji s Ministarstvom financija te nije donesena konačna odluka o postupanju. Prema obrazloženju odgovorne osobe Ministarstva, konzultacije s Ministarstvom financija vodile su se usmeno te nema pisane korespondencije o njima. (redni broj 4.)

- U vezi s nalogom da Ministarstvo u poslovnim knjigama evidentira vrijednost udjela u temeljnom kapitalu društva Kumrovec d.o.o. znanstveno-studijski centar u iznosu od 21.691.452,00 kn (u protuvrijednosti od 2.878.950,43 eura), Centar za restrukturiranje i prodaju donio je 26. srpnja 2023. Odluku o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije. Iz registra Trgovačkog suda u Zagrebu je vidljivo da je društvo Kumrovec d.o.o. znanstveno-studijski centar brisano iz sudskog registra u siječnju 2024. (redni broj 5.)

- U poslovnim knjigama za 2023. nisu evidentirana potraživanja od jednog korisnika financijske potpore za izdavanje 14 znanstvenih knjiga u iznosu od 14.210,41 euro koji do konca 2023. nije opravdao primljene potpore u 2021., odnosno vratio sredstva u državni proračun, što je trebalo učiniti prema Odluci o financijskoj potpori izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku u 2021. Navedenom Odlukom određen je rok povrata neutrošenih ili nenamjenski utrošenih sredstava do konca siječnja 2023. (redni broj 8.)

- Popisom imovine i obveza za 2023., dio potraživanja i obveza je popisan prema skupinama računa iz Računskog plana, u ukupnim iznosima, prema stanjima računa evidentiranim u poslovnim knjigama. Popisna lista investicija u tijeku za 2023. sadrži stupanj dovršenosti investicija i predviđen rok završetka investicija. (redni broj 13.)

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Ministarstvo u Očitovanju navodi da nema primjedbi na status naloga i preporuka iz prošlih revizija.